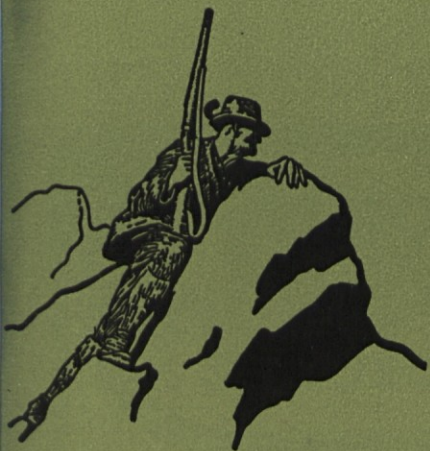

Lovec

glasilo Lovske zveze Slovenije

Junij 1972 **3**

LOVSKO OROŽJE

ZASTAVA

120 LET TRADICIJE

LOVCI -

EDINSTVENA
PRILIKA !

OROŽJE
ZASTAVA
NA
OBROKE

lovske puške ZASTAVA :

M-64	cal. 1.16	Din	1.385.-
M-70	" 1.12	"	1.540.-
M-70	" 16	"	1.540.-
M-70	" 12 de luxe	"	3.940.-
M-70	" 16 de luxe	"	3.940.-
M-70	" 16 Expro	"	2.800.-

lovske karabinke ZASTAVA :

LKK 7 x 57 M-67 z dvojnim sprožilcem	Din	1.210.-
LKK 8 x 57 M-70 " enojnim	"	1.730.-
LKK 8 x 57 M-70 " dvojnim	"	1.765.-

samokresi ZASTAVA M-70 cal. 7.65 Din 1.162,75

ZA LOVSKE DRUŽINE POSEBNO UGODEN POPUST!

slovenija

avto

- LJUBLJANA, Celovška 150, tel. 57 351

Lovci!

Prva stran medalje za odlikovane trofeje (dejansko je večja kakor naslikana)

ZA SLOVENSKO LOVSKO RAZSTAVO MARIBOR 1972 oziroma za vpis v njen razstavni katalog pridejo v poštev vse vrhunske trofeje, uplenjene (samo!) v Sloveniji po letu 1900:

- srnjačje rogovje nad 95 točk,
- gamsji roglji nad 95 točk,
- jelenje rogovje nad 160 točk,
- merjaščji čekani nad 100 točk.

Od takšnih trofej bodo razstavljene vse, ki bodo po mednarodnih kriterijih dobile bronasto, srebrno ali zlato medaljo.

Vse druge vrhunske trofeje – srnjačje rogovje od 95 do 105 točk, gamsji roglji od 95 do 103 točke, jelenje rogovje od 160 do 170 točk, čekani od 100 do 110 točk – pa bodo skupaj z odlikovanimi objavljene (število točk, uplenitelj, kraj in datum uplenitve) v razstavnem katalogu, ki ga bo izdala Zlatorogova knjižnica kot lično in bogato ilustrirano knjigo.

Za razstavo pridejo v poštev tudi vsa medvedja krzna in lobanje, volčja krzna in lobanje, krzna in lobanje divjih mačk, rogovja damjekov, rogoi kozorogov in muflonov.

LOVCI, vse trofeje, ki pridejo v poštev za razstavo ali samo za vpis v katalog, opremite s kartončkom, na katerem naj bo vaš točen naslov, ter jih nemudoma dostavite preko vaše LD ali neposredno na vašo področno LZ, ki bo poskrbela za vse nadaljnje. Rok za dostavo, objavljen v majskem Lovcu, podaljšujemo nepreklicno do 15. junija t. l.

Vse trofeje bodo ob transportu v Maribor, na razstavi in pri pošiljanju nazaj lastnikom zavarovane pri zavarovalnici. S trofejami bodo odgovorni ravnali pazljivo in se lastnikom ni treba bati, da bi jih poškodovali ali izgubili.

Častna dolžnost vsakega slovenskega lovca je, da pošlje vse takšne trofeje in tako pripomore v razstavnem katalogu uspešno registrirati vse vrhunske trofeje v Sloveniji.

IZPOLNITE TAKOJ na naslednji strani zgornji obrazec in ga skupaj z vašimi trofejami, ki pridejo v poštev za to veliko lovsko kulturno manifestacijo, pošljite posredno preko LD ali neposredno vaši področni LZ!

Če ne pride v poštev nobena vaša trofej, uporabite obrazec za dostavo ustreznih trofej npr. vašega znanca, prijatelja, pokojnega očeta itd.!

Področni LZ v

Podpisani, stanujoč

član Lovske družine, pošiljam za Slovensko lovsko razstavo Maribor 1972
oziroma za vpis v razstavni katalog naslednje trofeje:

Vrsta trofeje	Uplenitelj	LD	Uplenjena		Približno število točk
			kraj	datum	

V, dne 1972.

Podpis pošiljatelja:

ODREZATI

ODREZATI

LZ, dne 1972

Tovarišu iz
(naslov)

potrjujemo prejem (število) srnjakovega rogovja, gamsovih rogljev, jelenovega
rogovja, merjaščevih čekanov in za Lovsko razstavo Maribor 1972
oz. za vpis v razstavni katalog.

Po uporabi vam trofeje vrnemo.

Event. pripomba:

Podpis prevzemnika:

Žig

Mlada velika podlasica ali hermelin ali kepen v vsej svoji ljubkosti. Iz Zelene knjige o ogroženosti okolja v Sloveniji: »Se vedno je dovoljeno vse leto uničevati divjo mačko, obe kuni, obe podlasici in dihurja. Delno varstvo je priznано le redki vidri, ki bi jo kazalo čimprej povsem zavarovati... Prav vse vrste živali bi morale uživati zaščito zakona vsaj v času, ko polegajo in vodijo mladiče...«

LOVCA

glasilo Lovske zveze Slovenije

LV. letnik

št. 3

junij-rožnik 1972

Vsebina

Francè Ilc
Miloš Kelih
Konrad Vela
Inštitut za zoohigieno
in patologijo
divjih živali
Vladimir Pfeifer
Tone Svetina
Po lovskem svetu:
Lovski oprtnik:
Vprašanja-odgovori:
Mladi pišejo
Fotoamater
Lovska organizacija:
Jubilanti
Umrli
Lovska kinologija

Iz »Zelene knjige o ogroženosti okolja v Sloveniji	66
Obore – nova nevarnost za naravo in divjad	68
Odstrel srnjadi pri nas le ni tako napačen	70
Lovska razstava v Ptuj	73
Preučevanje bruceloze v letu 1971	75
Za naslov svetovnega prvaka	77
Lovčeva hči – III.	79
Nova krogelna naboja – B. J.	82
Ne odnašajte srnjih mladičev!	84
Srnjak kategorije II	86
	87
	88
Svet starešin ZLD Gorica – B. Rot	88
	90
	90
Uporabnostna tekma psov ptičarjev LZ Prekmurje	92
Čenik za lov inozemskih lovskih gostov v Slov.	94

»LOVCA« izdaja Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Župančičeva 9. Uredniški odbor: Tone Svetina, glavni urednik; Francè Cvenkel, odgovorni urednik; prof. dr. Stane Valentinčič, dipl. ing. Anton Simonič, Vladimir Pleničar. Vse gradivo za objavo pošiljajte Uredništvu »Lovca«, Župančičeva 9, 61001 Ljubljana, poštni predal 505, telefon 21-245 in 21-819. – Rokopisov in fotografij ne vračamo. – Letni prispevek področnih lovskih zvez Lovski zvezi Slovenije, v katerem je vračunana tudi naročnina za »Lovca«, je po članu 50 din. Za druge naročnike je letna naročnina 55 din; za inozemstvo 70 din; posamezna številka 4,50 din. – Cene malim oglašom za člane lov. organizacij: do 15 besed 6 din, od 15 do 25 besed 7 din, od 25 do 35 besed 9 din; za vse druge dvojna cena. Male oglase je treba plačati hkrati z naročilom. – Žiro račun Lovske zveze Slovenije: 501-8-47/1. – Tiskala in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani.

Iz »Zelene knjige o ogroženosti okolja v Sloveniji«

To knjigo je izdalo Prirodoslovno društvo Slovenije s sodelovanjem Zavoda za spomeniško varstvo SR Slovenije in jo 24. aprila 1972 v veliki sejni dvorani ljubljanskega magistrata predstavilo javnosti.

Zamisel za izdajo »Zelene knjige« je bila porojena na pripravah za sodelovanje v »Evropskem letu varstva narave 1970« in na proslavi 50-letnice organiziranih prizadevanj za varstvo narave v Sloveniji. »Zelena knjiga« je prva, čeprav še nepopolna inventura ogroženosti okolja v naši domovini in se vključuje v svetovni krog publikacij, ki so izšle ob pripravah na konferenco združenih narodov o človekovem okolju junija letos v Stockholmu.

»Zelena knjiga« v zgoščeni in poljudni obliki opisuje škodo, ki jo je doslej utrpelo naravno in življenjsko okolje v Sloveniji; je mozaik kratkih sestavkov, ki so združeni v 6 poglavij: Zemlja, Voda, Zrak, Rastlinstvo, Živalstvo, Človek.

Povzetki poglavij so prevedeni tudi v angleščino, s tem je knjiga uporabna tudi zunaj meja naše domovine. Naslednji povzetki v tej številki Lovca so iz poglavja Živalstvo, katerega urednik je bil lovcem znani strokovnjak dipl. ing. Anton Simonič.

Uredništvo

Biocidi in naše vezi z okoljem

Z našimi posegi lahko zmotimo uravnoteženost ekosistema, ki temelji na prehranjevalnih odnosih med organizmi. Monokulture na polju in v gozdu hitro ogrozijo škodljivci, ki najdejo ugodne razmere za razseljevanje med istovrstnimi rastlinami. V borbi proti škodljivcem človek množično uporablja biocide in antibiotike, ki ubijajo tudi koristne živalske vrste. Naravni sovražniki hitro propadejo prav zaradi tega, ker so mesojedi in zato fiziološko občutljivejši. Škodljivci se na strupe prilagodijo, zato mora kemična industrija izdelovati vedno nove preparate. Tudi uporaba herbicidov se čestokrat ni obnesla, saj so zajedavske glistice, ki živijo v koreninah plevelov, napadle kulturne rastline.

Biocidi se skozi prehranjevalno verigo zbirajo tudi v človekovem

telesu, njihovo kopičenje je množično in skoraj neopazno. Poskusi na živalih in opazovanja na človeku kažejo na vzročno povezavo med biocidi ter različnimi oblikami krvnega in jetrnega raka. Insekticidi pri pticah učinkujejo na hormone, ki urejajo presnovo kalcija; jajčne lupine postanejo pretanke in onemogočajo uspešno valjenje (*Falco peregrinus* – sokol selec), pri zastrupljenih grlicah (*Streptopelia decaocto*) pa so ugotovili, da začno prepozno leči jajca in mladiči postanejo žrtve vremenskih nezdod.

Tudi v morju se ponekod (Portorož) kopičijo strupene snovi, ki so porušile naravno ravnotežje. Kopičita se smrdeča voda in blato, ki ogrožata zdravje prebivalcev in turistov. Pri uničevanju škodljivcev moramo dati prednost načinom, ki temelje na odnosih plen–ropar, plen–zajedalec, skrbeti moramo za higieno krajine, ohranjanje vrstnega bogastva, mozaično prepletanje različnih ekosistemov in boriti se moramo proti onesnaževanju okolja. Varstvo narave naj ne bo predvsem akademska tema, ampak se mora čim bolj približati gospodarstvu.

(Avtor K. Tarman)

Kemična sredstva, ki jih človek trosi v naravo in njihov škodljiv vpliv na živalstvo

Zaradi kemičnih sredstev, ki jih človek razsipa v svojem okolju, je tudi pri nas že prišlo do zastrupitev živali. Inštitut za zoohigieno in patologijo divjih živali Biotehniške fakultete je preiskoval poginulo divjad z območja Črne na Koroškem in ugotovil, da gre za zastrupitev s svincom (saturnismus), ki pada na pasišča. Ponekod so uničevali voluharje (*Arvicola terrestris*) z endrinom, ki hitro deluje na živali smrtno. Tako je LD Ivanjčkovci ugotovila, da je zaradi škropljenja z endrinom (leta 1963)

poginulo 45 srnjadi (*Capreolus capreolus*), 155 fazanov (*Phasianus colchicus*) in 90 zajcev (*Lepus europaeus*). DDT kot kumulativen strup deluje počasi, nevidno. Na več načinov se vključuje v prehranbene verige.

Atmosferske padavine ga odplakujejo v reke, te ga nosijo v morja in oceane. Veže se na maščobe planktona, od tu pa pride v druge živali in končno tudi v človeka. V zemlji DDT pride v deževnike, od tu pa v ptice, ki se z deževniki hranijo. Iz zemlje sprejemajo ta strup rastline in ga akumulirajo. Z rastlinami se hranijo živali. DDT pride v njihovo meso oziroma mleko. Obstojnost DDT je zelo velika; nevarne količine so ugotovili v raznih morskih pticah, kjer se kaže njegov vpliv na valjivost jajc. Reprodukcijska kapaciteta močno pada, nekatere vrste so že na poti izumrtja. Nevarne količine DDT in drugih obstojnih kloriranih ogljikovih hidratov so našli tudi v telesu človeka. Napredne države so že sprevidеле nevarnost, ki jo predstavlja DDT in so njegovo uporabo prepovedale.

(Avtor S. Valentinčič)

Ogroženost avtohtonih ptic

V Sloveniji upada predvsem število tistih vrst ptic, ki imajo posebne zahteve glede gnezdenja (duplarji), in tiste vrste, ki so težko prilagodljive ali pa so vezane na posebne in ogrožene biotope (močvirniki). Zaradi spreminjanja biotopov pa tudi zaradi neposrednega uničevanja upada predvsem število naslednjih ptic: brglez, glob duplar, vodeb, zlatovranka, penice, rjavi srakoper, prilivka, breguljka, čebelar, vodomec.

Opazno je tudi upadanje naslednjih skupin ptic: štokrlje, race, sove in sokoli.

Delni vzrok za upadanje vrste mlakarica (*Anas platyrhynchos*) je tudi v predolgi lovni dobi (212 dni).

Skrajni čas je, da se prepove spomladanski lov na kljunače (*Scolopacinae*). Kljub temu, da so sove stalno zaščitene, jih vsako leto lovci precej pobijejo. Planinski orel (*Aquila chrysaetos*) je že močno razredčen, naš lovski zakon pa ga še vedno dovoljuje uničevati od 1. septembra do 31. decembra. Lovski zakon pri nas še vedno ne ščiti kanje (*Buteo buteo*). Spregovoriti bo treba o upravičenosti uničevanja vrst domači vrabec (*Passer domesticus*) in *Passer montanus*, saj število obeh precej upada.

Zakonski predpisi, ki obravnavajo varstvo ptic, še vedno niso zadovoljivi. Da bi preprečili nadaljnje uničevanje ptic, bo treba zavarovati večja ornitofavnistično zanimiva območja, kjer bo vpliv človeka čim manjši. Zavzeti se bo treba za redke in zanimive vrste ptic, ki bi morda pričele gnezditi na našem ozemlju. V kmetijstvu in gozdarstvu se bo treba izogibati strnjenih monokultur in čim bolj omejiti uporabo kemičnih sredstev. Lovske zakone je treba strogo spoštovati, pri izpitih za sprejem v lovske družine pa zahtevati od kandidatov večje poznavanje ptic. Izpopolnjevanje ptičjih zbirk naj bo dovoljeno le muzejem in šolam. Potreben bo večji nadzor nad uporabniki zračnih pušk in lovci ptic na limanice. Urediti bo treba zakonska določila o varstvu ptic, zajema naj jih en sam zakon. Varstvo ptic je treba čimbolj popularizirati in pritegniti k sodelovanju čim širši krog ljudi.

Avtor J. Gregori

Varstvo prosto živčih živali, posebno divjadi, v Sloveniji

Slovenija na svoji majhni površini združuje najrazličnejše biotope, zato je že od nekdaj slovela po raznovrstnosti in kakovosti svoje divjadi. Ponovno so od vrst, ki so bile zatrte, pri nas naselili kozo-

Narcise na Golici v Karavankah

Foto VI. Pleničar

roga (*Capra ibex*) in tudi jelena (*Cervus elaphus*). Od vrst, ki pri nas niso živele, pa naseljujejo muf-lona (*Ovis ammon musimon*), dam-jaka (*Dama dama*) in svizca (*Marmota marmota*).

Razvoj zadnjih let kaže, da so populacije velikih parkljarjev pri nas v porastu. Tudi upadanje populacije velikega petelina (*Tetrao urogallus*) je, po vseh znakih sodeč, prenehalo. Močno pa upadajo populacije katorne (*Alectoris graeca*). Napredujoča urbanizacija in širjenje industrije, naraščanje prometa in regulacije voda rušijo biotope divjih živali in kvantitetno ožijo njih življenjski prostor. Prizadete so zlasti živali v nižinah in po poljskih površinah ter ob vo-

dah. Kvalitetno pa oži življenjski prostor divjadi uvajanje monokultur, krčenje grmovja in živih mej in uporaba kemičnih sredstev. Gozdni divjadi se z opuščanjem oziroma zaraščanjem kmetijskih zemljišč v odročnih krajih življenjski prostor celo veča, žal pa se še vedno ponekod snujejo gozdne monokulture, ki ga kvalitetno spreminjajo. Težko je oceniti dejansko številčno stanje divjadi. Število divjadi, ki živi na razsežni površini, je praviloma precejšeno, vrste, ki imajo skrit način življenja pa so navadno številčno podcenjene. Posledica je nepravilno poseganje v populacijo divjadi z odstrelom tako po številu kot po strukturi. Iz statistik vidimo, da je

posebno pri parkljasti divjadi prevelik odstrel samcev, premajhen pa samic in mladičev. Čestokrat se takemu odstrelu pridruži še nepravilen poseg v življenje populacije z napačnim krmljenjem in drugimi ukrepi, ki divjad domestificirajo. To je razlog, da kakovost nekaterih vrst divjadi v Sloveniji upada; vsako leto zaradi okužb pogine nenormalno veliko srnjadi (*Capreolus capreolus*), gamse (*Rupicapra rupicapra*) pa mora selekcionirati kužna slepota. Škode na polju in gozdu, ki jih povzroča divjad, rastejo.

Še danes ni opuščeno tudi neposredno uničevanje nekaterih vrst, predvsem mesojedih. Celo nekoč učinkovito zavarovanega medveda (*Ursus arctos*) ponekod brezobzirno odstreljujejo in to tudi na ozemlju, ki je z zakonom določeno za ohranitev medveda. Medveda pobijajo celo v času, ko ga ščiti lovopust, pobijajo pa tudi vodeče samice in mladiče. Huda nevarnost za medveda je preceenjevanje njegove populacije, iz katere izvira pretiran odstrel.

Še vedno je dovoljeno celo leto uničevati divjo mačko (*Felis silvestris*), obe kuni (*Martes martes*, *Martes foina*), obe podlasici (*Mustela erminea*, *Mustela nivalis*) in dihurja (*Mustela putorius*). Delno varstvo je priznано le redki vidri (*Lutra lutra*), ki bi jo kazalo čimprej povsem zavarovati. Tudi volka (*Canis lupus*) ne bi bilo treba tako dosledno uničevati, saj je dokazana njegova pozitivna vloga selektorja, predvsem pri jelenjadi. V naši zakonodaji mora biti bolj jasno in določeno izraženo načelo, da je ohranitev vseh avtohtonih vrst divjih živali v njihovem naravnem okolju v interesu družbe. Predpogoj za to je razen zaščite vrste ohranitev njenega naravnega življenjskega okolja, pri tem naj bi sodelovalo tudi kmetijstvo, gozdarstvo in lovstvo. Predpisana bi morala biti uporaba ustreznih biolo-

ških ukrepov, ki edina trajno preprečuje škodo po divjadi. Prav vse vrste živali bi morale uživati zaščito zakona vsaj v času, ko polegajo in vodijo mladiče. Iz dohodka lovišč bi bilo treba ustanoviti sklad, iz katerega bi plačevali škodo, ki jo napravijo ogrožene vrste. Ta sredstva pa bi se upora-

bila tudi za vzdrževanje strokovnih služb, ki naj bi nadzorovale gospodarjenje z divjadjo, skrbele za njeno varstvo in raziskovale življenje divjadi z namenom, da jo ohranijo v naravnem okolju in naravnih življenjskih združbah.

(Avtor A. Simonič)

Obore – nova nevarnost za naravo in divjad

Francè Ilc

»Človek tako ravna z naravo, kot bi švicarsko uro popravljajl s kladivom.«

Tone Simonič

Kočevska velja v očeh lovcev brez dvoma za enega od področij, ki ima ne samo v Sloveniji, pač pa tudi izven njenih meja kar največ naravnih pogojev za gojitev in ohranitev velike divjadi – medvedov, jelenjadi, divjih prašičev pa tudi srnjadi.

Na tem področju s približno 59 000 hektari gospodari 14 lovskih družin, okrog 44 600 ha pa je v upravljanju gojitvenega lovišča Rog. Vlada LR Slovenije je leta 1949 izdala odločbo o ustanovitvi tega lovišča, ki ga v glavnem sestavlja jo osrednje površine Kočevske, medtem ko so lovske družine v glavnem dobile predvsem obrobne površine. GL Rog je v vseh dosedanjih letih dosegalo zavidljive uspehe pri gojitvi avtohtone divjadi, kar potrjuje upravičenost njegovega obstoja. Nesporno je tudi, da se je del prirastka odseleval tudi v druga lovišča, kar je bil končno eden osnovnih namenov ob ustanavljanju gojitvenih lovišč v Sloveniji. Vemo tudi, da je v sedanjem družbeno-ekonomskem položaju gojitvenih lovišč profesionalna gojitev velike divjadi na

robu rentabilnosti in celo nerentabilna, čeprav lov skoraj v celoti prodajajo inozemskim gostom. Že sama taka ugotovitev nas sooča s protislovjem med osnovnim namenom gojitvenih lovišč ob njihovi ustanovitvi in sedanjim gospodarjenjem v njih.

Za izboljšanje materialnega položaja oz. da bi z viški dohodka pokrivalo druge manj donosne posle, je lovišče ROG pred leti nad cesto Kočevje–Novo mesto med vasema Stari log in Smuka zgradilo 1000 ha veliko oboro za »komercialno zrejo« divjih prašičev, muflonov in damjekov. Takoj po dograditvi te obore je lovišče Rog v negativnem smislu spremenilo način gospodarjenja z divjimi prašiči izven obore, kar močno vpliva na populacijo divjih prašičev na tem področju. K temu so pripomogle tudi same področne LD s kratkovidno in razdrobljeno »politiko gospodarjenja« z divjimi prašiči, kar se sedaj vsem maščuje.

Očitno so doseženi finančni uspehi prve obore dali pobudo za načrt gradnje še enega takega objekta v neposredni bližini že obstoječega, v približni velikosti 1200 ha. O nadaljnjih ambicijah lovišča Rog na tem področju lahko samo ugibamo. Republiški sekretariat za gospo-

Srečna družinica

Foto ing. A. Frković

darstvo je po presenetljivo hitrem postopku izdal administrativno soglasje k spremembi lovsko-gospodarskega načrta za lovišče Rog, čeprav bi po mojem mnenju moral upoštevati tudi interese drugih lovskih organizacij na tem področju in pred izdajo takega soglasja zbrati več strokovnih mnenj. Sredstva so bila zagotovljena in z gradnjo so začeli letos spomladi, še preden so se druge lovske organizacije in lovci zavedli, kaj ta ukrep prinaša. Lovska zveza Kočevje kljub sicer uspešnemu sodelovanju z loviščem Rog o tem ni bila obveščena. Ni dvoma, da se bo naložba v sedanjem trenutku konjunktura lovskega turizma dobro obrestovala, razen tega bo pa objekt prinesel še mnogo drugih koristi, vendar gre v tem trenutku po mojem mnenju za nekaj več.

Osnovni namen vseh gojitvenih lovišč mora biti trajen, ta pa je gojitev avtohtene divjadi v naravnem okolju, ki se zaradi človekove, čisto nekontrolirane prostorske ekspanzije naglo poslabšuje. To na-

čelo je bilo ponovno poudarjeno v skupnem poročilu vseh slovenskih gojitvenih lovišč na občnem zboru Lovske zveze Slovenije marca 1971 v Radencih.

Poseg v naravo, s katerim v dolžini 20–25 km presekamo določen biotop, praktično od Krke do Kočevja, in s katerim se v temelju spremenijo pogoji za obstoj in ohranitev divjadi, pa vsekakor ni usklajen s splošnimi, čeprav še neoblikovanimi družbenimi interesi za varstvo narave. Malo je verjetno, da bi se tudi sicer neprizadeti del družbe strinjal z oceno, da je perspektiva lovstva v ustvarjanju ograjenih površin z izključno komercialnimi nameni, še posebej, če so taki objekti nedostopni našim delovnim ljudem in omejujejo njihove rekreativne možnosti ter potrebe po gibanju v naravi sploh.

Bistvena je tudi ugotovitev, da divjad ni produkt zemljišča, pač pa samostojna kategorija družbenega premoženja na zemljiški ali vodni površini, in da s takimi enostranskimi ukrepi, ki so v nasprotju z

osnovnimi potrebami populacij določene divjadi, trajno in nepopravljivo vplivamo na njen biotop. Navedena načela seveda niso nova, niti nepoznana tistim, ki o tem odločajo, vendar so žal prevladali drugi, močnejši in kratkovidni interesi. Čeprav vem, da gre v bistvu za zvonjenje po toči, pa se mora bodoča javna razprava o oblikovanju smernic za nova načela zakona o varstvu, gojitvi in upravljanju z divjadjo nujno soočiti tudi s problematiko, ki se utegne pojaviti v primeru nadaljnjih posegov v naravo v takšni obliki.

Zanimivo bi bilo tudi pravno tolmačenje razlogov, če se tako ograjene površine lahko izločijo iz lovišča. Člen 16. temeljnega zakona o lovstvu in člen 8. republiškega zakona o lovstvu natančno določata, katere površine se smejo izločiti iz lovišča, in v tem površine za »komercialno zrejo« niso navedene. Nadaljnji ukrep, ki bode v oči in ki je neizbežen, je, da bo po dograditvi obore avtohtena divjad na tej površini iztrebljena, saj bodo nase-

ljene nove vrste. Vprašam se, čigava je ta divjad, ali last kolektiva, ki upravlja s površinami, ali še vedno družbena lastnina.

S problematiko gradnje obor se ukvarja tudi poseben organ Mednarodnega lovskega sveta (CIC), saj je pojav takih gradenj na zahodu zelo pereč, kar je razumljivo zaradi kapitalistične ureditve lovstva, ki jo narekuje privatna zemljiška lastnina oz. zakupniški sistem. V gradivu zasedanja CIC leta 1970 v Budimpešti je v posebnem dokumentu zajetih nekaj najpomembnejših ugotovitev o gradnji obor in sicer:

1. Obore in podobni objekti naj bi v osnovi služili kot lovsko- ali gozdno-tehnične naprave, ki naj bi omogočile obstoj divjadi v naravnem okolju.

2. Obore ne smejo ogrozati naravnega okolja in njihov obseg mora biti čim manjši.

3. Med različnimi vrstami obor so obore za lov in ogledne obore (namenjene za ogled divjadi) z ozirom na svojo velikost večkrat nevarne za avtohtono divjad v njenem naravnem okolju. Obore za razmnoževanje divjadi ali prilagoditev divjadi (pri naseljevanju), obore v raziskovalne namene ali prezimovalne obore se v skladu z

namenom gradijo v majhnem obsegu in je njihov vpliv na okolje nepomemben.

4. Ogledne obore so vsekakor tudi v interesu lovstva, saj omogočajo spoznavanje divjadi tudi drugim ljubiteljem narave, vendar morajo biti krajinsko in številčno smotno razporejene in naj ne presegajo površine 50 ha.

5. Vsi posegi v naravo, tudi gradnje obor, morajo biti interesno popolnoma usklajeni.

CIC je navedena stališča sprejel na predlog enega izmed vodilnih lovskih strokovnjakov v CIC dr. Erharda Uckermanna.

Nadalje iz posebne resolucije CIC o teh vprašanjih kot temeljna misel izhaja, da mora biti osnovni namen obor vseh vrst raziskovalna ali poizkusna dejavnost, zaščita določenih živalskih vrst pred izumrtjem in pa ohranitev pogojev za gojitev divjadi v avtohtenem okolju, ki ga z gradnjo obore izločimo od vsestranskih vplivov civilizacije.

V opisanem primeru je razhajanje od navedenih načel očitno. Vendar bi ta načela morali upoštevati tudi pri nas, bodisi v obliki zakona ali družbenega dogovora, kajti sicer bomo nekega dne ugotovili, da se naša dejavnost usmerja diametralno od osnovnih namenov lovstva.

ležu in odstrelu srnjadi v Sloveniji v lov. letu 1969/70, objavljene v Lovcu št. 8/1970, je mogoče delno zaključiti, da stanje pri gojitvi srnjadi na splošno ni tako kritično. Predvsem velja ugotoviti, da so na območjih posameznih lovskih zvez dokaj različni pogoji in seveda tudi različni rezultati. Ponekod so že odstreljevali več srn kot srnjakov, s čemer so prav gotovo zmanjšali prevelik stalež oziroma uravnovesili spolno razmerje. Na sploh je bilo spolno razmerje v obravnavanem letu 1 : 1,5 v korist srn. Odstrel pa je bil v višini 20,3 % glede na prikazani spomladanski stalež in sicer v razmerju: 53,2 % srnjakov in srnjačkov ter 46,8 % srn in srnic. Skoraj povsem slični so podatki iz gojitvenih lovišč, ki imajo poleg urejene varstvene službe tudi primerno število strokovnega kadra, pa niso uspeli doseči boljših uspehov. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na zlo cestnega prometa in agrotehniških naprav, ki zahteva svoj delež. Vemo le toliko, da se je ta v obdobju zadnjih 10 let povečal za 7 %. Da je temu res tako, ne samo pri nas, temveč tudi v drugih deželah, smo slišali poročilo strokovnjakov sosednih dežel na medpokrajinski lovski konferenci v Ljubljani.

Menim, da zaradi spolnega razmerja še ni treba biti plat zvona. Bolj pereče je vprašanje, koliko srn je bilo nepravilno odstreljenih, saj vemo, kako malo pozornosti na splošno posvečamo odstrelu srn, ki imajo enake dedne lastnosti kakor srnjaki.

Za trditev, da so staleži srnjadi v Sloveniji že iznad zmogljivosti lovišč, še nimamo dokazov, vsaj ne za vso Slovenijo. Primerov iz posameznih lovišč ali še celo iz manjših revirjev pač ne moremo posploševati. Lovske organizacije že vrsto let gospodarijo na podlagi bonitiranja lovišč in so v tem času imele možnost in tudi dolž-

Odstrel srnjadi pri nas le ni tako napačen

Miloš Kelih

»Lovec« je pred nedavnim objavil nekaj člankov, v katerih pisci kritično razpravljajo o gospodarjenju s srnjadjo pri nas v Sloveniji. Vendar pa vse prevečkrat zasledimo presplošno razglabljanje o zadevah, ki so bile že često objavljene. Rad bi razložil nekatere svoje poglede na gojitev

srnjadi in sicer v zvezi z mnenjem, da je pri nas odstrel srn v primerjavi z odstrelnim poprečjem veliko prenizek, kar naj bi bil glavni vzrok vedno slabše kakovosti naše srnjadi. Pri tem so izjeme, kot npr. LZ Bela krajina, o kateri smo kritiko tudi že brali v Lovcu.

Iz tabele o spomladanskem sta-

nost korigirati morebitna večja odstopanja, kar so v nekaj primerih tudi storile.

Podatki o bonitiranju lovnih površin za srnjad na območju gorenjske lovske zveze kažejo, kakšne pogoje imajo posamezne družine in zavoda za gojitev divjadi tega področja.

Glej tabelo spodaj!

Večina gorenjskih lovišč je torej v III. bonitetnem razredu, kar pomeni, da 100 ha lovišča prenese od 4 do 6 srnjadi. Pri srnjadi so mladiči poleženi v spolnem razmerju približno 1 : 1. Dolgoletne ugotovitve kažejo, da naravna selekcija vzame do $\frac{1}{3}$ prirastka, pri čemer je selekcija srnic za polovico večja od pogina srnjačkov. Ta okoliščina nam dopušča, da ustrelimo nekaj več srnjakov kot srn, še posebno tam, kjer domnevamo, da je dejanski stalež izpod bonitiranega.

Govorimo in celo trdimo, da je kakovost srnjadi pri nas v Sloveniji v nenehnem nazadovanju in da je vse več poginov ter da med srnjaki niso nobena redkost gumbarji.

Statistični podatki kažejo, da je bilo več kot $\frac{1}{4}$ srnjakov napačno odstreljenih, še slabše pa je, da so bili v glavnem uplenjeni pred prskom. V zadnjem 10-letnem obdobju je bil odstrel srnjakov naslednji: 16 % I a, 49 % I b, 12 % II a in 23 % II b. Iz tega je razvidno, da je bilo 35 % lanščakov in 65 % starejših srnjakov. Ne glede, kako danes gledamo na ocenjevanje, je bilo 28 % plemenjakov in mladih z dobro zasnovo, 72 % srnjakov pa slabših, skupine »b«. Menim, da navedeni podatki terjajo ustrezne ukrepe. Vsa dosedanja prepričevanja, da je do konca prska dopustno odstreljevati le srnjake z zares slabo zasnovo, niso dala želenih rezultatov. Z zakonskim predpisom bi morali določiti, da naj bi bil dovoljen odstrel srnjakov s težo rogovja nad 200 g, ne

Visoko, prožno, elegantno

Foto A. Koprivnikar

glede na obliko in starost, šele po prsku (v višjih predelih po 15. avgustu, v nižjih po 10. avgustu). S tem bi dosegli, da bi več srnjakov plemenjakov zaskočilo srne. Izboljšali pa bi tudi starostno razmerje, ki je za srnjad prav tako važno kot spolno razmerje. To so v zadnjem času pri svojih ukrepih upoštevali tudi Nemci in dosegli

vidne uspehe. Prepričan sem, da bi bilo s takim ukrepom in s strogo kontrolo odgovornih faktorjev mogoče sčasoma izboljšati kakovost naše srnjadi.

Seveda bo treba marsikaj storiti tudi na drugih področjih gospodarjenja s srnjadjo. O krmljenju in prehrani srnjadi je bilo že veliko govora. Ne morem pa se stri-

Bonitetni razred	I	II	III	IV	V	Skupaj
Število lovišč	3	7	15	4	0	= 27 LD in 2 GL
Število srnjadi na 1000 ha	nad 80	61–80	41–60	31–40	21–30	

Skrbna mati

Foto H. Vadnov

njati z razlago, da srnjad poginja ob polnih krmiščih z napetim vampom zaradi pomanjkanja sveže hrane. Pri več takih poginih je bilo ugotovljeno, da so bili pogini posledica zastrupitve zaradi pokvarjene hrane. Nepravilno namreč ravnaajo tisti, ki krmilnice s slabo streho napolnijo že kmalu v jeseni in povrhu še s slabim senom, ki ga jesenska vlaga do-dobra navlaži. Seno se pokvari, pojavijo se strupeni čopiči plesni.

Med senom so češče tudi strupene rastline; npr. seme podleska pri srnjadi povzroča drisko, kar je pri temperaturi 9° pod ničlo že usodno. Še nevarnejša pa je zrnata hrana, zlasti koruza. Zato jo moramo polagati na suh prostor in v manjših količinah, da jo divjad pobere v kratkem času. Pri krm-ljenju se moramo držati načela, da je bolje nič kakor pa nekvalitetna ali celo pokvarjena hrana. Vedeti moramo, da divjad v glavnem hranimo zato, da dela manj ško-de na rastlinstvu in da jo obdržimo v predelih, kjer si to želimo.

Menim, da si danes ne moremo in ne smemo več privoščiti okvir-nega, da ne rečem nestrokovnega obravnavanja gojitve divjadi in posebej srnjadi. Čas je, da prič-nemo bolj dosledno v praksi upo-rabljati lastna spoznanja in stati-stične podatke zadnjih 20 let. Kdor pa v te podatke dvomi, neizbežno zastavlja vprašanje, kaj smo v tem dolgem obdobju strokovno ukre-nili, da bi bilo lahko drugače. Veliko pa si lahko pomagamo tudi s tujo prakso, z izsledki in rezultati. Vendar večkrat površno primerjamo rezultate gojitve sr-

njadi pri nas z »uspehi«, kakršne pripisujejo npr. našim sosedom, avstrijskim lovcem. V januarskem Lovcu 1971 smo v poročilu o 19. medpokrajinski lovski konferenci v Gradcu brali, da so na avstrijskem Štajerskem, ki meri okoli 16 000 km², v lovskem letu 1969/70 odstrelili 29 728 srnjadi, pri nas v vsej Sloveniji (ca. 20 000 km²) pa le 12 840. Zdaj naj si pa slovenski lovec pride na jasno, ko primerja te podatke s pisanjem v našem glasilu, češ da pri nas srnjad za-radi prevelikih staležev že dege-nerira, in da posebno kmetovalci in gozdarji trdijo, da je srnjad pri nas preštevila. Na omenjeni kon-ferenci je magister Hans Kappeler izjavil, tako smo brali, da imajo v Štajerski danes že preko 100 000 srnjadi. Zadnji spomladanski sta-lež pri nas pa prikazuje okrog 62 000 srnjadi. S tem stavljam vprašanje, v čem se bomo zgle-dovali pri Avstrijcih? Avstrijski lovski strokovnjaki priznavajo in kritizirajo svoje napake pri gojitvi srnjadi, pa čeprav to strokovno delo vodijo in nadzirajo »landes – becirk – in revirni jegermajstri«. Navedbe, da so streljali v raz-merju 9 : 3 : 1 (to je 69 % srnjakov, 25 % srn, 6 % mladčev) namesto 1 : 1 : 1, za Slovenijo na splošno gotovo ne veljajo. Torej odstrel pri nas le ni tako napačen. Naše lov-ske organizacije po svojih močeh in z najboljšimi nameni rešujejo gojitvene probleme.

Imamo pa uzakonjeno lovsko in-špekcijsko, ki bi v našem družbenem sistemu imela objektivno večjo možnost nadzorovati lovsko go-spodarstvo, kot jo imajo deželni, okrajni in revirni lovski mojstri v sosedni deželi. Ne morem mimo ugotovitve, da je odstrel srnjadi v Avstriji tako po spolu kot po ka-kovosti slabši od našega. Vendar smatram za potrebno in nujno, da se s sosedo dogovarjamo, spora-zumevamo in sodelujemo pri go-jitvi srnjadi in divjadi sploh.

Predsednik ZLD Ptuj Drago Klobučar pri pozdravnem govoru

V prvem prostoru

Lovska razstava v Ptuj

Zveza lovskih družin Ptuj je v prostorih svojega lovskega doma v Ptuj priredila od 18. do 31. marca 1972 lovsko razstavo, ki si jo je ogledalo nad 3000 ljudi.

Predsednik ZLD Ptuj Drago Klobučar je v svojem govoru pred otvoritvijo pozdravil predstavnika pokrovitelja razstave občinske skupščine Ptuj – predsednika Franja Rebernaka, predsednika Lvske zveze Slovenije Rada Pehačka, predsednika nadzornega odbora Lvske zveze Slovenije Toneta Kropuška, častnega člana ZLD Ptuj in nekdanjega dolgoletnega predsednika Lvske zveze Slovenije dr. Jožeta Benigarja, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, lovskih zvez in lovskih družin.

Nadalje je tovariš Klobučar dejal, da je to sicer druga lovsko razstava v Ptuj, vendar prva samostojna razstava te vrste. Prva lovsko-gozdarska razstava je bila leta 1935 v Narodnem domu v Ptuj. Pozneje so lovci še parkrat razstavljali na gospodarskih razstavah, ki jih je organiziral takratni okrajni ljudski odbor.

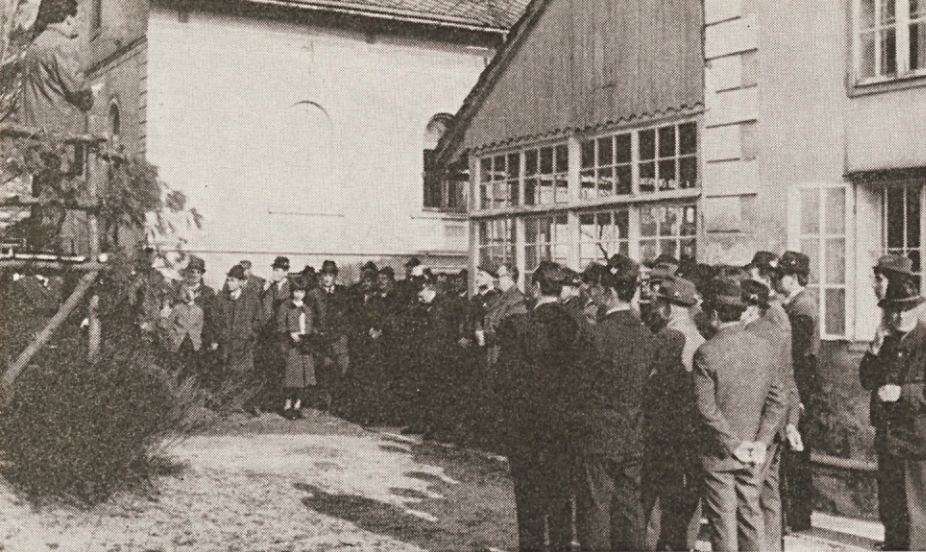
S to razstavo imamo predvsem namen prikazati lovsko gospodarjenje v lanskem letu, ugotoviti kvaliteto parkljaste divjadi v loviščih občin Ormož in Ptuj ter nekaj trofej, ki so jih uplenili člani naših

Predstavniki lovskih in drugih organizacij ob otvoritvi, tretji z desne predsednik LZS Rado Pehaček

Drugi del razstave

Govori predsednik skupščine občine Ptuj Franjo Rebernak

Lanski odstrel LD Ivanjkovci

Člani upravnega in nadzornega odbora LZD Ptuj

LD v drugih loviščih naše domovine in preko državnih meja v Evropi.

V programu razstave so tudi predavanja o gojitvi posameznih vrst divjadi, o zreji in šolanju lovskega psa ter strokovni lovski filmi.

Predsednik ZLD Ptuj se je zahvalil za sodelovanje in pomoč pri organiziranju te razstave vsem sodelujočim, predvsem pa ing. Milanu Štrafelu, lovskemu svetniku Alfonzu Mazluju in drugim. Prav posebno se je zahvalil skupščini občine Ptuj, ki je prevzela pokroviteljstvo nad razstavo ter prosil predsednika skupščine, da jo odpre.

Preden je predsednik skupščine Franjo Rebernak opravil to častno nalogo, je med drugim dejal:

K razvoju slovenskega lovstva ter veliki in teritorialno raznoliki slovenski lovski tradiciji so prav gotovo veliko prispevale lovske organizacije z našega severovzhodnega slovenskega območja. Geografske posebnosti našega območja in izredno bogata ter dragocena izročila iz lokalne lovske preteklosti so dale našemu lovstvu in njegovemu razvoju določene posebnosti pa tudi prednosti, predvsem z narodnogospodarskega, drugotno pa tudi s turističnega in športno-rekreativnega vidika. Ta razstava ponovno izpričuje uspehe naših lovskih organizacij in njihova prizadevanja, da bi v pogojih vedno intenzivnejše tehnizacije in modernizacije človekovega okolja ter njegovega načina življenja ohranile tudi divjad. Ne pozabimo tudi, da moderni razvojni tempo vedno bolj oddaljuje in odteguje človeka od narave. Povezanost z njo pa lahko vsaj delno pomaga ohranjati organiziran lovec s svojim delovanjem. Neobjektivna pa bi bila sodba, da so razstavljene trofeje samo plod narave, ne pa tudi rezultat skrbnega gospodarjenja lovskih organizacij v ormoški in ptujski občini. Ob tej priložnosti želim v imenu občinske skupščine izraziti priznanje vsem

našim lovskim organizacijam in Zvezi lovskih druţin k doseženim uspehom, z željo, da bi tudi v prihodnje s svojim vnetim delovanjem in uresničevanjem zastavljenih si načrtov čimveč prispevale k nadaljnjemu razvoju lovstva, te posebne, specifične gospodarske panoge.

Po otvoritvi smo si ogledali razstavo, ki je bila zelo skrbno pripravljena. Obiskovalcem, predvsem mladini, je želela prikazati pomen lovstva pa tudi skrb, ki jo imajo lovci za gojitev divjadi. Zunanaj lovskega doma je bila visoka preža, krmišča za srnjad, fazane in jerebice ter nekaj solnic. V sprednjem prostoru lovskega doma so bili razstavljeni predvsem dlakasti in pernati škodljivci, zraven njih pa še zaščitene ptice: pet vrst sov, planinski orel, sršenar in krokar. Stopnišče je bilo dekorirano z nagačenimi glavami divjih prašičev, od mladiča do merjasca in križanca z domačo svinjo, uplenjenih na območju ZLD Ptuj. Pod njimi so krasile steno nagačene glave srnjakov, z lepo raščnim rogovjem. Tu smo tudi videli več vrst pasti za škodljivce, katerih uporabo pa več ne priporočamo.

Zgoraj v prvi sobi je bila zbirka vrhunskih trofej in nenormalna, zanimivo razvita rogovja srnjakov, zraven njih pa še redko losovo rogovje, muflonovi rogovi, medved, veliki in mali petelin, gozdni jereb, damjek, jelen in gams. Na tleh je bila (preparirano) druţin fazanov, kita poljskih jerebic, ob umetnem ribniku pa vodne ptice. Videli smo tudi nekaj starega in modernega lovskega orožja, od loka, lokostrela, prednjače do sodobne puške. Kako so posamezne lovske druţine gospodarile lani, je bilo prikazano v zadnjih dveh prostorih: haloški bazen, slovenjegoriški bazen in dravskopoljski bazen. Na žalost je bilo videti nekaj rogovij srnjakov, ki so bili nepravilno odstreljeni. Lahko smo primerjali različnost rogovij po bazenih in spoznali, kako

zelo so pri rasti in razvoju rogovja odločilni naravni življenjski pogoji. Vsakdo, ki si je razstavo ogledal, si lahko predstavlja bogastvo naših gozdov, polj in voda. Iz izjav strokovnjakov v spominski

knjigi lahko zaključimo, da je razstava uspela in da je kljub tesnim prostorom dosegla svoj namen ter da bi podobne razstave morale biti bolj pogostne.

Konrad Vela

Preučevanje bruceloze v letu 1971

Tudi v letu 1971 je Lovska zveza Slovenije financirala preučevanje bruceloze pri divjih zajcih (*Lepus europaeus* L.).

Preglede uplenjenih zajcev smo opravili predvsem v loviščih, kjer je bil začetek bruceloze in pa v sosednjih. Spolne organe, na katerih smo pri pregledih opazili spremembe, značilne za brucelozo, smo na našem inštitutu še enkrat

pregledali, jih opisali in dali v nadaljnjo bakteriološko preiskavo; predvsem zaradi determinacije brucel. Za brucelozne smo smatrali vse tiste primerke, ki so na mestih, kjer se bruceloza najraje pokaže, imeli spremembe, značilne za to bolezen. Upoštevajoč pato-anatomske spremembe, značilne za brucelozo, smo pri pregledih jeseni 1971 dobili naslednje rezultate:

I. Lovska zveza Koper

Lovska druţina	Pregledano zajcev			Razmerje		Brucelozni zajci
	samec	samica	skupaj	stari	mladi	
Izola	7	10	17	8	9	—
Strunjan	2	2	4	1	3	—
Rižana	9	9	18	6	12	1 ♀
Dekani	9	13	22	14	8	—
Koper	21	28	49	18	31	1 ♂, 1 ♀
Marezige	8	6	14	8	6	—
S k u p a j	56	68	124	55	69	3

Odstotek brucelozno bolnih starih zajcev je bil torej 5,45 % od vseh starih zajcev, oziroma 2,42 % od vseh pregledanih. Brucelozni zajci so bili uplenjeni v loviščih:

LD Rižana — 1 samica,
LD Koper — 1 samec iz Srmina,
1 samica iz kraja Tribanj.
Če te ugotovitve primerjamo z ugo-

tovitvami v razdobju 1960–63, ko smo v loviščih istih LD pregledali 368 zajcev, smo tedaj našli za brucelozo bolnih 10,9 % starih, ali 5,2 % vseh pregledanih zajcev. Razmerje stari : mladi je bilo tedaj 1 : 1,12, razmerje ♂ : ♀ pa 1 : 1,4. V letu 1971 je bilo razmerje stari : mladi 1 : 1,25, razmerje spolov ♂ : ♀ pa 1 : 1,23.

Nasproti obdobju 1960–63 je bil prirastek leta 1971 večji za 12 %, četudi je bilo razmerje spolov slabše (123 zajk na 100 samcev, v letih 1960–63 pa 140 zajk na 100 samcev).

Naslednja tabela kaže gibanje odstrela zajcev v loviščih lovskih družin LZ Koper (Koper, Dekani, Rižana, Marezige, Izola, Strunjan), kjer je bila bruceloza:

Lov. leto	Uplnjeni zajci
1961/62	2756
1964/65	3099
1965/66	1760
1967/68	1902
1968/69	2761
1969/70	2698
1970/71	2486

Ko je bruceloza med zajci v letih 1961–64 zajela občuten obseg, je bil v lovskem letu 1964/65 povečan odstrel. Šele leta 1968 je odstrel dosegel približno enako raven kot v začetku bruceloze.

Bela čmerika pozdravlja lovca pri junijskem zalazu na srnjaka
Foto F. Hribnik

Tekom let smo pri pregledih zajcev razen zmanjševanja odstotkov bruceloze opazili, da so se pato-anatomske spremembe na spolnih organih manjšale, to je, da so te spremembe dosti manjše kot pa v začetku oziroma še nekaj let po pojavu bruceloze. Smatramo torej, da ta bolezen na območju, kjer se je najprej pojavila, pojenjuje in da je tudi izgubila na patogenosti. Počasi in konstantno pa se širi izven svoje prvotne površine.

II. Zveza lovskih družin Nova Gorica

V letu 1971 smo se odločili, da sistematično pregledamo tudi uple-

njene zajce iz družinskih lovišč ZLD Gorica. Na območju te lovske zveze smo prvič ugotovili brucelozo leta 1965 v lovišču LD Trstelj (Kostanjevica na Krasu), leta 1966 pa v lovišču LD Vipava (Vipavski križ), leta 1967 v lovišču Erzelj-Tabor (kraj Gabrije) 1 primer, leta 1963 v istem lovišču 2 primera, leta 1970 pa pri 3 samicah v lovišču LD Trstelj.

Rezultate pregledov v loviščih ZLD Gorica leta 1971 nam kaže tabela spodaj.

Odstotek brucelozno bolnih starih zajcev je bil torej 1,14 %, oziroma 0,58 % vseh pregledanih, torej je odstotek za brucelozo obolelih zajcev mnogo manjši kot na območju LZ Koper.

Lovska družina	Pregledano zajcev			Razmerje		Brucelozni zajci
	samcev	samic	skupaj	stari	mladi	
Gorica	12	19	31	18	13	—
Renče	3	11	14	6	8	—
Lijak	14	16	30	17	13	—
Čaven	8	13	21	14	7	—
Tabor	9	8	17	7	10	—
Hubelj	20	12	32	13	19	—
Vipava	6	11	17	7	10	1 ♀
Vojkovo	6	3	9	5	4	—
S k u p a j	78	93	171	87	84	1

Brucelozno bolna zajka je bila uplenjena v kraju Lože pri Vipavi. V vseh imenovanih lovskih družinah ZLD Nova Gorica smo v letu 1971 prvič množično pregledovali uplenjene zajce na brucelozo, razen v lovišču LD Trstelj (Kostanjevica na Krasu), kjer smo že tudi leta 1970 izvršili množični pregled zajcev.

Če se orientiramo po večjih krajih, poteka črta okuženega območja proti notranjosti naše republike takole: Kostanjevica na

Krasu – Ajdovščina – Vipava – Pivka – Ilirska Bistrica.

Naš program je še nadalje zasledovati širjenje in obstoj bruceloze med zajci kot tudi determinirati vrste oziroma variante brucel ter sam pomen bruceloze kot antropozoonoze.

Inštitut za zoohigieno in patologijo divjih živali BF,
Ljubljana, Gerbičeva 60

Za naslov svetovnega prvaka

Vladimir Pfeifer

Iz razpisa prireditelja »MAGYAR EBTENYESZTOK ORSZAGOS EGYESULETE:

»... CACIT MEDNARODNA POLJSKA IN VSESTRANSKA UPORABNOSTNA TEKMA PTIČARJEV pod pokroviteljstvom FCI (Mednarodne kinološke zveze)... v okviru Svetovne lovske razstave Budimpešta 1971,... pravico udeležbe imajo ptičarji z rodovnikom vseh pasem, ...vsaka država sme prijaviti 4 ptičarje, od katerih bodo 3 pripuščeni na start,... pes, ki doseže največje število točk in odlično kvalifikacijo, osvoji naslov CACIT in naslov Svetovni prvak,... prijave brez dovoljenja posebnega pooblaščenca (za Jugoslavijo dipl. ing. Jordan Blaževski, direktor Jugoslovanskega inštituta za kmetijstvo in gozdarstvo, Bulevar revolucije 84/II, Beograd) in vrhovnega kinološkega organa (Kinološka zveza), ne bodo priznane, ...tekma bo v državnem gozdarskolovskem gospodarstvu Gödöle 20., 21. in 22. septembra 1971, z zborom na zbirališču ob 7. uri...« V skrajnem roku razpisa sem konec maja prijavil nemškega žimovca Dima, JR Pos 2705, in oskrbel tudi vsa potrebna potrdila in dovoljenja. Že nekaj mesečne priprave za uporabnostno preizkušnjo sva intenzivneje nadaljevala. Končno sva odrinila. V Budimpešti sva 19. september preživela na razstavi ptičarjev. Dim je dobil telesno oceno prav dobro.

Dne 20. septembra sva zamudila napovedano uro, a sva prišla še prezgodaj. Pred lovskim domom, okrog katerega je majhno naselje, nekaj lovski motel ob lepem ribniku, se je zbrala pisana množica: 35 ptičarjev, ki so zastopali naslednje pasme: nemški kratkodlaki ptičar, nemški dolgodlaki ptičar, vaimernec, veliki münsterlandec, mali münsterlandec, pudel poenter, madžarska vižla, poenter in gordon seter; 35 vodnikov iz Avstrije, ČSSR, Madžarske, NDR, ZRN,

	Dimove ocene	Faktor	Točke
A) Gozdno delo:			
1. Delo po krvnem sledu na jermenu	2,5	5	12,5
(minim. ocena za 1. mesto = 3 2. mesto = 2 3. mesto = 1)			
2. Oblajanje mrtve divjadi	2	4	8
ali			
3. pokazanje mrtve divjadi	—	3	—
(oba predmeta sta neobvezna in prineseta samo točke)			
4. Prinašanje izgubljene lisice po vleki	4	5	20
5. Prinašanje izgubljenega zajca po vleki	4	4	16
(minim. ocena za 1., 2. in 3. mesto = 1)			
6. Šarjenje	3	4	12
(minim. ocena za 1. mesto 3, za ostali 1)			
7. Grmarjenje	3,5	3	10,5
8. Obnašanje na stojšču	4	2	8
9. Odložitev	4	2	8
10. Vodljivost na jermenu (niso ocenjevali)	—	1	—
Gozdno delo skupaj:			95
B) Vodno delo:			
11. Šarjenje v ločku	4(!)	3	12
(min. ocena za 1., 2. in 3. mesto = 1)			
12. Šarjenje za izpuščeno raco	3,5	3	10,5
13. Prinašanje iz globoke vode	4	3	12
(minim. ocena za 1. mesto = 3 2. mesto = 2 3. mesto = 1)			
Vodno delo skupaj:			34,5
C) Poljsko delo:			
14. Nos	3	6	18
(minim. ocena za 1. in 2. mesto = 3 3. mesto = 2)			
15. Iskanje	3	4	12
(minim. ocena kot pri 14)			
16. Stoja	3	4	12
(minim. ocena kot pri 14)			
17. Natezanje	4	3	12
18. Živahnost (hitrost)	4	3	12
19. Vztrajnost	4	3	12
20. Prosto prinašanje dlakaste divjadi	4	3	12
21. Prosto prinašanje pernate divjadi	3	3	9
22. Prinašanje pernate divjadi po vleki	4	4	16
(minim. ocena za 1. mesto = 3 2. mesto = 2 3. mesto = 1)			
23. Ubogljivost	2	3	6
24. Zdržnost pred zajcem	1	2	2
25. Obnašanje pred odletelo perjadjo	2	2	4
26. Obnašanje ob strelu	1	2	2
Poljsko delo skupaj:			129
Č) Prinašanje:			
27. Prinašanje zajca	4	2	8
28. Prinašanje pernate divjadi	4	2	8
29. Prinašanje lisice	3	3	9
30. Prinašanje lisice preko zapreke	2	3	6
Prinašanje skupaj:			31

Z zvestim pomočnikom

Foto C. Pogačar

Poljske in Jugoslavije; 15 sodnikov iz Madžarske, Avstrije, Češke, Poljske in Švedske, vodil jih je agilni in požrtvovalni Jilly Bertalan, ki je bil prav povsod ob pravem času. Poleg predstavnikov raznih kinoloških in lovskih organizacij iz več držav, mnogih spremljevalcev in mogočne korone gledalcev nas je spremljala še množica redarjev v lovskih uniformah, šoferjev z raznimi terenskimi vozili, tolmačev itd.

Nekdo od uradnih organizatorjev me je vprašal po drugih jugoslovanskih predstavnikih. Opravičil

sem se, da nisem predstavnik nobene jugoslovanske organizacije, pač pa slučajni tekmovalac. Povedal mi je, da so med prvimi povabili prav Jugoslovane. Verjetno je bilo vabilo poslano že spomladi z razpisi in je po naši stari navadi najbrž ostalo pozabljeno v kakem predalu ali žepu spomladanskega suknjiča. Naša kinološka vodstva res niso obvestila nobenega vodnika o razpisu tega tekmovanja. Sedaj sem se šele zavedel, kako sama sva Jugoslovana, Dim in jaz, na tem tekmovanju.

Prav blizu mimo naju so prišli neki Avstrijci z nem. dolgodlakim pričarjem. Dim je imel ta mimohod za nedostojen, zato je zgrabil dolgodlakca neusmiljeno za rep.

Vodnik dolgodlakca je bil »Maiterführer« dipl. ing. Wimmer, velik kinolog, odličen vodnik in imeniten človek. Ko je zagledal moj osupel obraz, se je prisrčno nasmejal in od takrat sva večino prostega časa in večerij na tem tekmovanju preživela skupaj. Psi Dago in Dim pa sta še naprej zahtevala dostojen odmik. Dim se je ves čas obnašal zelo suvereno, saj je končno iz Jugoslavije. Ko smo čakali pri ribniku, sem sedel na klop, Dim pa zraven mene, malo pomrmral in ravnodušno gledal v ribnik. Neki vodnik je hotel okopati svojega psa in je vrgel vejo v vodo. Dim je z enim skokom kar s povodcem planil v vodo in mi prinesel vejo. Pa sem se moral opravičevati. Toda Dima sem vseeno pohvalil. Pes me je v veliki meri zabaval, ko da bi vedel, da me je treba bodriti ob nenehnem premišljanju o izidu tekme. Večkrat sem Dima odložil proč v senco, da ni gledal svojih kolegov pri njihovem delu in se ni nerviral.

Če sem pustil suknjič pri njem, ni pustil v krog kakih deset metrov okoli sebe nikogar. Postal je že popularen in si nabral krog pasjih prijateljev in prijateljic. Ko sem ga odložil samega, brez suknjiča zraven njega, se je svojim občudovalcem pustil celo trepljati in čohati, vendar je ostal na mestu.

Še jaz sem bil tu pa tam na njegov račun deležen kakega prijaznega pogleda izpod lovskega klobučka nežnega spola. Vreme je bilo toplo in okrog poldneva zelo suho. Vestno sem skrbel, da je bil tekmovalac pravilno hranjen in da je imel večkrat na dan tudi pri delu na terenu vodo (vozil sem jo kar s seboj).

Od 45 prijavljenih psov jih je 35 prišlo na tekmovanje. Tekmovali so

v disciplinah, ki so razvidne iz tabele v začetku članka. Zaradi nazornosti sem vnesel tudi Dimove ocene.

Po madžarskem pravilniku mora pes doseči za 1. mesto skupno najmanj 280 točk in zadostiti tudi naslednjim pogojem:

Pri »gozdnem delu« (vleka z lisico, delo po krvnem sledu na jermenu, vleka z zajcem, šarjenje) mora skupaj doseči najmanj 51 točk;

iz vseh treh predmetov vodnega dela najmanj 27 točk;

iz 4 predmetov poljskega dela (nos, iskanje, stoja, prinašanje pernate divjadi) skupaj najmanj 54 točk.

Pripomniti je še, da je pes, ki ne prinese lisice (tč. 4 A), izključen od nadaljnjega tekmovanja.

Dim je presešel minimalno skupno število točk in tudi minimalno število točk po pogojnih skupinah. Ni pa dosegel minimalne ocene za 1. mesto v »delu po krvnem sledu na jermenu« (samo 2,5 namesto 3) in je s tem izgubil 1. mesto. Na ta način je padel iz 1. i ocene na 11. f, ali z zaporednega 9. mesta na 14.

Tekmo je uspešno opravilo 20 psov (5 jih je med tekmo odstopilo, 1 je bil izključen, 9 jih ni izpolnilo pogojev).

Naslov CACIT in naslov Svetovni prvak je zaslužen osvojil nemški kratkodlaki ptičar avstrijskega porekla ELCH VOM RICHTERHOLZ, ÖHVB No 7470, vodnik in lastnik Johann Winna, Laa an der Thaya, Avstrija.

Sledil je še uradni zaključek tekmovanja s ceremonialom kar na prostem pred ribnikom: nagovori predstavnikov prireditelja in predstavnikov udeležencev v raznih jezikih, podelitev nagrad. Družabni večer v budimpeštanskem elitnem hotelu »Gelert« je bil zadnji predmet »preizkušnje«.

Napočil je čas vrnitve domov. Med vožnjo sem razmišljal, včasih pogledal nazaj v avtomobil na svojega Dima, ki mi je vračal zvest, vprašujoč pogled in včasih mrmraje naslonil svoj veliki kosmati gobec na svojo ramo. Sodelovala sva na vsestranski uporabnosti tekmi za naslov svetovnega prvaka! Najin namen je bil dokazati, da smo Jugoslovani tudi lahko uspešni.

»O, zelo dobro! Kako pa ti? Že tako zgodaj si pokonci?«

»Saj ni tako zgodaj. Visoko bi bilo že sonce, če ne bi bilo vražjega neurja.«

»Ali bom šla lahko domov? Tako me skrbi, kaj je z očetom. Štiri dni je že zdoma.«

»Ne boj se zanj, tvoj oče je star maček! V gorah je doma. Takim, kakor je on, ne prede huda, pa naj bo vreme tako ali tako.«

»To bi zelo rada verjela! In mati, kako bodo v skrbeh še zame!«

»Nič ne pomaga. Zunaj tako vre, da boš morala počakati, da pomine.«

Šele ko je Minka vstala in se oblekla, je opazila, da na pot tudi ne more; noge so se ji kar šibile. Zato je sedla ob ogenj, ki je prijetno grel.

Boštjan je pripravil obilen zajtrk, nato pa nalagal poleno za polenom. Plapolanje ognja je ustvarjalo tisto tiho, domače razpoloženje, ko ljudje ničesar ne skrivajo drug pred drugim.

»Veš, Boštjan, o tebi po dolini marsikaj govore. Oče sumi, da si divji lovec, pri fari trdijo, da si zoper Boga in cerkev. Pravijo, da ne maraš ljudi. Jaz tega nisem verjela, bila pa sem žalostna, kadar so o tebi tako govorili.«

Boštjana so Minkine besede presenetile. Zagledal se je v okno, po katerem so polzele debele dežne kaplje, pomešane s snegom. Globoko se je zamislil, kakor bi tehtal, ali naj ji razodene stvari, o katerih ni nikoli govoril. Toda hitro se je odločil.

»Prav, Minka, če želiš, ti bom povedal nekaj o sebi. Morda pa res nisem prav tak kakor drugi ljudje. Vem, da mi prav to zamerijo. Sam sem večkrat razmišljal, zakaj sem tak, toda nikdar nisem želel, da bi bil drugačen.«

Pomolčal je in izbiral besede.

»Čigav sem, veš. Troje otrok nas je bilo. Bajta in krpa zemlje nam nista dajali dovolj kruha. Krompir in močnik sta bila naša običajna

Lovčeva hči

Tone Svetina – ilustriral Štefan Planinc

III.

Ko je medla svetloba zarisala na okno novo jutro, je Boštjan odšel iz koč. V megli in neurju je skoraj tipaje došel na Medvedje peči. Zadel si je gamsa in ga odnesel v varno skrivališče; ljudje, ki bi iskali Minko, bi ga na pečeh lahko opazili. Nato se je vrnil v koč, se posušil, skuhal žgancev, zavrel čaja in pospravil koč.

Ko se je Minka prebudila, je na planini še vedno vrelo in tulilo.

Okoli koč so se vlačile goste megle in v gorah je naletaval sneg. Skozi priprte veke je motrila Boštjana, ki je sedel ob ognju. Kako širokopleč in močan je, je pomislila. Njegova prisotnost ji je vzbujala zaupanje, pa tudi nemir. Sama sta daleč od ljudi! Le kaj premišlja Boštjan, zamaknjen v ogenj? Razveselila se je, ko je zagledala na stolu ob sebi svojo obleko. Prav takrat se je Boštjan obrnil.

»Dobro jutro! Kako si spala?«

hrana. Bosi smo hodili pozno v jesen. Očeta se dobro spominjam. Enajst let sem imel, ko je izginil. Vem, da me je imel najrajši. Včasih me je vzel na kolena, me zibal in prepeval: Jager gre na jago gor v zeleno drago... Oče je delal, kjer koli je dobil delo, bil pa je tudi hud divji lovec. Nekaj dolin je govorilo o njem. Dobro se še spominjam, kako je mati večkrat jokala in ga prosila, naj ne hodi v goro. Večkrat so okoli nas stikali žandarji, pa mu niso mogli doživeti. Prav majhen sem še bil, ko me je že jemal s seboj v planino. Kadar sem se upehal, me je naložil v nahrbtnik in me nesel. Kazal mi je srnjake, gamse, učil me je spoznavati ptice.

Nekega dne pa se oče ni več vrnil. Zaman smo ga čakali. Mati je prejojala mnogo noči... in tako smo ostali sami. Leto zatem je umrl brat. Prehladil se je bil; ni bilo ne zdravnika ne zdravil. Ne dolgo potem je umrla še sestra.

Drugo pomlad me je mati poslala služiti. Pasel sem pri bogatem kmetu. Moje mesto je bilo v veži, kjer so posedali berači. Spal sem v hlevu. V šolo skoraj nisem hodil, zelo rad pa sem bral. Že kot otrok sem vedno sanjal o knjigah, morda prav zato, ker sem jih vedno dobil okoli ušes, kadar so me zalotili s knjigo. Redko sem slišal prijazno besedo. Zato sem postajal nezaupljiv. Najraje sem imel samoto. Dvakrat sem pobegnil, a vsakokrat me je mati s solzami v očeh pregovorila in pripeljala nazaj. Moja mladost ni bila rožnata.

Še to ti moram povedati, zakaj Boštjan ne hodi v cerkev in zakaj ne mara duhovnov. Krščanski nauk mi je že kot otroku presedal. Spominjam se, kako so nas pripravljali za prvo obhajilo. Učil nas je rejen gospod; že nekaj let je tega, kar je umrl. Dan za dnem smo ponavljali oguljene svete resnice, ki jih nihče ni razumel. V razredu je bilo mračno in ozirali smo se skozi okno, kjer je sijalo sonce in so preletavale

ptice. Nekateri so zehali, drugi pa s pipci rezali klopi. Kadar je opazil, da ga ne poslušamo, je udaril po mizi z debelo šibo, poklical tega ali onega, ki mu ni bil pri srcu, in ga z vidnim zadovoljstvom oplazil s palico po iztegnjeni roki. Ne vem, kaj sem mu storil, toda največkrat sem bil med izbranimi jaz. Menda me je sovražil zaradi tega, ker nikoli nisem zakričal ali zajokal, pa naj je udaril še tako močno. Le sovražno sem ga gledal: čutil je, da ga preziram in da me ne more zlomiti. »Sam vrag gleda temu fantu iz oči,« je govoril po vasi.

Tako je bilo tudi tisti dan pred obhajilom. Kakor ovce nas je prignal v cerkev in nas vabil, kako naj gremo k obhajilni mizi. Češčenje je bilo, pa je hotel pred starši pokazati nekaj posebnega. Še sam ne vem, kaj sem pogršil. Zamaknil sem se v podobo križevega pota in debeli gospodov namestnik se je razjezil: »Capin ti nemarni, strganec nepazljiv! Še v hiši božji mu kdo ve kam uhajajo misli!« Skušal me je zgrabiti za lase, vendar sem se mu umaknil. Z glavo pa sem udaril ob ostri rob stebra in kri se mi je pocedila. Omamljen sem se dvignil. Božje slike z debelim gospodom so mi zaplesale pred očmi in opotekavo sem stekel iz cerkve.

Dve leti je minilo, preden me je mati preprosila, da sem šel k obhajilu. Tako sem cerkev že kot otrok redkokdaj videl. Nad debelim gospodom pa sem se sklenil maščevati. Leto za letom sem premišljal, kaj bi mu storil, da bi mu vsaj malo povrnil za vse, kar mi je storil. Ko nisem mogel drugega, sem mu nekoč s fračo izstrelil kamen v farovško okno.

Služil sem tudi pri bogatem kmetu Mijlju. Vsako nedeljo je klečal v cerkvi v prvi klopi, dopoldne pri maši, popoldne pri krščanskem nauku. Globoko je imel sklonjeno glavo, trkal se je na prsi in molil: »Odpusti nam, o gospod...«, do-

ma pa je pretepal ženo z grčavo palico, podil berače od hiše in jim zaklepal vrata pred nosom. Tudi z njim sva si bila hitro navzkriž.

Zato sem se najraje zatekal v samoto. Veselil sem se sončnega vzhoda, žuborenja potoka, objemal sem psa čuvaja in tako doraščal.

Tudi z žandarji sem se srečal že v rani mladosti. V potoku za vasjo sem ob starem mlinu lovil postrvi. Tako sem bil zamaknjen v vodo, da ju niti opazil nisem. Bila sta mi že za hrbtom, preden sem utegnil skočiti. Eden me je zgrabil, vzel trnek in ribe, drugi pa mi je pritiskal dve vroči okoli ušes. Ko sta si zapisala ime, me je tisti, ki me je držal za vrat, še brcnil.

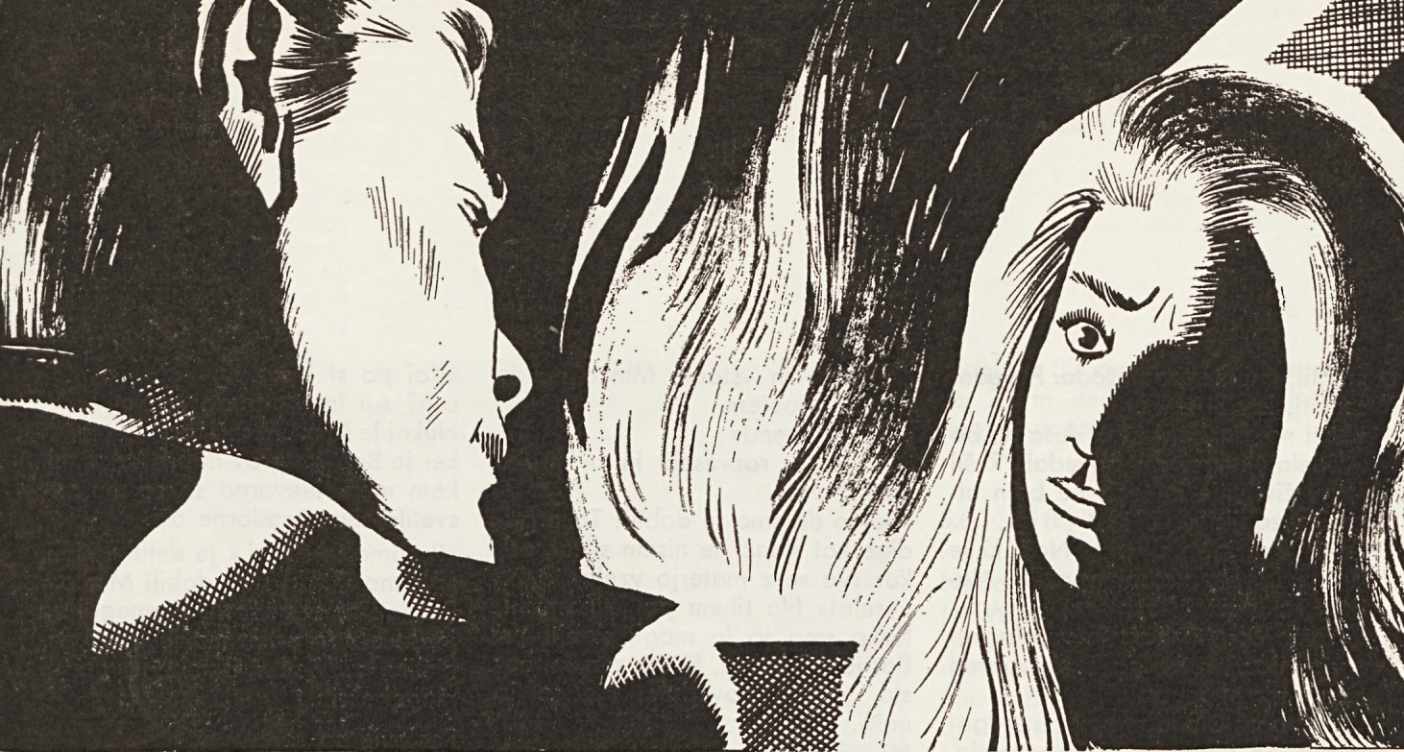
Minka ga je molče pazljivo poslušala; niti z besedico ga ni upala zmotiti.

»Praviš, da sem divji lovec,« je nadaljeval.

»Saj nisem tega rekla, ljudje tako govorijo!«

»Pravzaprav mi tega do danes nihče ne more očitati. Tam, kjer vodijo moja pota, se še nismo srečali, in bolje je tako! Mislim, da mi je divjad bolj pri srcu kakor marsikateremu gosposkemu lovcu, ki hodi v gore samo ubijati. Veš, Minka, kakor je lovec več vrst, tako se tudi divji lovci razlikujejo. Imaš take, ki jih tudi jaz ne morem. Samo za meso jim je. Vse ubijejo, kar dobe. To so mrharji. Z divjim lovom pa se ukvarjajo tudi ljudje, ki bi radi lovili tako, kakor je prav. Toda gospoda je vzela lov v svoje roke in kdor ni njen hlapec, ne more loviti.

Služil sem dva dni hoda od tod v Zeleni dolini. Ovce sem pasel in z drvni sem se ukvarjal. Tam sem postal prijatelj starega lovca Jerneja. Najboljši človek je bil, kar sem jih doslej srečal. Vem, da ga ne bom nikoli pozabil. Najino prijateljstvo se je začelo, ko sem mu rešil v zanko ujetega psa. Dva dni ga je že pogršal. Solze je imel v očeh, ko sem mu ga prinesel. Tako zelo mu je bil pri srcu, da ga

Minka ga je začudeno gledala in ga s težavo poskušala razumeti

je dva dni iskal. Potem me je vabil k sebi in mi pripovedoval o velikih izkušnjah v dolgoletni lovski službi. Pri njem sem prebil veliko ur. V dolgih zimskih večerih sva tičala ob peči in se menila. Vse nedelje sva prebila v revirju. Ker je bil mož že betežen, sem mu nosil pasti in mu delal gazi. Tako sem se naučil nastavljanja pasti in zalezovati divjad. Jernej je upal, da me bo izučil za dobrega lovskega čuvaja. Ostarel je in jaz naj bi bil njegov naslednik. To je bila tudi moja največja želja. Pregarjala sva divje lovce, ki so nastavljali zanke. Z Jernejevo puško sem ustrelil prvega zajca, ki ga je prignal njegov Kastor. Tudi prvega srnjaka sem ustrelil pri Jerneju. Dobro še pomnim, kako se mi je tresla roka in kako mi je začelo tolči srce, ko se je srnjak pojavil na jasi. Pohvalil me je, ker sem dobro zadel. Nekaj let sem se držal Jerneja. Postal mi je drugi oče. Tudi med gamse sva zašla. Skale so me že kot otroka priklenile nase.

Neko jesen pa se je Jernej nevarno prehladil. Čez zimo je polegal in kašljal, na pomlad je ugasnil. Smrt edinega prijatelja me je močno potrla. Več dni sem se žalosten klatil po gorah.

Namesto Jerneja pa so nastavili drugega lovca, oholega dedca, ki je bil večkrat pijan kakor trezen.

Prav nič ni bil podoben Jerneju; celo sovražil me je. Trpk je bilo spoznanje, da se moje sanje o lovskega čuvaju razblinjajo.

Kaj sem doživel, ko sem služil vojake, ti ne bom pripovedoval. Samo toliko ti povem, da so me poniževali in zato tudi ne maram gospodov, ki prihajajo v naše gore loviti. Ko sem se vrnil, sem spet odšel z ovcami v planino in se ukvarjal z drvmi. Tedaj je bila moja največja želja, priti do lastne puške. Kmalu sem si oskrbel zarjavelo krepelce. Ker pa je slabo nosilo, sem si dve leti pritrgoval od ust, še obleke si nisem kupil. Potem mi je znanec kupil dobro puško na Dunaju; tista je, ki si jo videla. Lepa je, zloži se in ostro nosi, tudi gospod nima vsak take.«

Ko je govoril o puški, se mu je obraz kar razlezel. Minka ga je začudeno gledala.

»Vem, dejala boš: Kdo ti daje pravico, da loviš v tujem lovišču? Sam sem si vzel to pravico! Duhovni imajo polna usta besed o pravičnosti in večni božji dobrotljivosti! Mar misliš, da je bog ustvaril zemljo, živali in ljudi zato, da so cesarjevi, Goldschmiedovi, Muhljevi in ne vem čigavi še! Vem, kakšen je svet, in tudi ti ga boš spoznala. Na svetu so ljudje, ki jim gre tako slabo, da jih revščina duši, drugi pa se kopljejo v zlato in preobilju.

Eni so presiti, drugi lačni. Eni imajo vse, drugi ničesar. Ali je to pravično? Tisti, ki imajo vse, so si vzeli tudi lov. Kdo ga jim je dal?

Tako so si ga vzeli, kakor so si nagrabili bogastvo. Od boga in cesarja pa je postavljeno, da mora vsakdo spoštovati pravico, s katero so si nagrabili svoje bogastvo. Železne prečke in zatoхло luknjo na tem in pekel na onem svetu so pripravili tistim, ki ne bi priznali njihove pravice. Njihova pravica je moč! Vidiš, prav zaradi tega me vest prav nič ne vznemirja, če gospodu ustrelim gamsa.«

Minka ga je začudeno gledala in ga s težavo poskušala razumeti.

»Ali se čudiš, Minka? No, gospod pri fari bi dejal, da je moje govorjenje bogokletno! Povem ti pa tudi to, da sem v zimah, ko sem vozil seno z visokih planin, marsikateri sani zategnil v Medvedje peči. Pokladal sem gamsom, ki si niso mogli iz visokega snega skopati uvelih bilk, marsikateri lovec pa je sedel za pečjo, žulil kisli sadjevec in zadovoljno vlekel pipo. Da, Minka, dolina o meni marsikaj govori, poznam pa tudi ljudi, ki me imajo radi. Neurje bo minilo in vrnila se boš domov. Očetu lahko poveš, da si videla puško. Oče gre lahko k žandarjem, ki bodo oprezali za meno. Če sem se o tebi

zmotil, naj me tepe usoda. Povedal sem ti, kar si želela.«

»Beži no, Boštjan! Živa duša ne bo zvedela, kar si mi povedal. Rešil si mi življenje in tega ne bom nikoli pozabila!«

Tako jima je minil dan. Noč, ki je prihajala, sta komaj opazila. Neurje pa je ponehavalo.

»Vreme bo, Minka!« je veselo naznanil Boštjan, ko ga je objel pred durmi mrzel sever.

»Jutri bom šla domov,« je odgovorila, na tihem pa si je zaželela, da bi vsaj še dan, dva preživela z Boštjanom; vzbudil ji je tisoč misli in vprašanj.

Ogenj je že umiral, ko sta se odpravila spat. Dolgo v noč sta se vsak zase predajala vtisom minulega dne.

Naslednji dan je bil brez oblaka. Deviško čiste gore, skoraj do vznožja pobeljene s snegom, so razkrile novo lepoto.

Boštjan in Minka sta se pripravljala za odhod. Rekel ji je, da jo bo pospremil do Suhega grabna. Tedaj pa sta začula močne udarce na vrata.

»Hej, Boštjan, kaj ležiš tako dolgo?« je pred vrati kričal Jozelj. »Odpril!«

Boštjan je nekaj premišljal, potem pa stopil k vratom in odrinil zapah. Minka se je razveselila očeta, pa tudi zbala, da ne bi s svojo robatostjo podrl, kar se je rodilo med njo in Boštjanom.

Jozelj je oblastno dregnil v vrata, da so se škripaje nastežaj odprla. A preden je stopil Boštjan, široko razkoračen. V Jozljevem oholem nastopu je začutil prikrito žalitev. »Dobro jutro, pa ste res zgodnji! Kaj vas je le prineslo v goro?«

»Minko iščemo. Pred dvema dnevi je odšla v planino.«

»A tako? Ste že kaj dosti preiskali?«

»Ne preveč, na poti smo.«

»Saj tudi ne bo treba, v kočjo stopite!«

Jozelj je začudeno pogledal drzne-

ga fanta in vstopil. Minka mu je planila v objem.

»Oče, tu sem!«

Stari se je razveselil in se široko zakrohotal.

»Samo da smo te dobili! Take pridege kot sinoči še nisem slišal, odkar sva se z materjo vzela, to bo vesela!« Na tihem pa je pomislil: Kako smo jo le mogli dobiti pri Boštjanu? Lovca, ki sta z njim, bosta gotovo povedala, kje so jo našli.

Minka pa je pripovedovala, kako jo je Boštjan rešil smrti.

Stari lovec se je ganjeno zahvaljeval Boštjanu, da mu je rešil hčer, obenem pa je razmišljal, kaj je Boštjan ob takem vremenu iskal v Medvedjih pečeh.

Menda sta bila tudi lovca podobnih misli, ker sta se zelo neprikrito ozirala po koči, kakor bi nekaj iskala.

Mlajši lovec se je celo obregnil:

»Kaj pa si iskal v Medvedjih pečeh? Ali imaš morda čredo...«

Nekaj je še mislil reči, pa ni utegnil, ker je Boštjan prav dobro razumel, kam meri. Nevarno so se mu zasvetile sive, prodorne oči.

»Pustimo te stvari,« je dejal Jozelj, »glavno je, da smo dobili Minko.« Boštjan ni odgovoril. Premagal se je, le okrog usten mu je legel zaničljiv, užaljen nasmeh, ki ga ni mogel skriti.

Poslovili so se.

»Pozdravljen, Boštjan, in še enkrat hvala! Nikoli ne bom pozabila,« se je poslavljala Minka. Oči so ji postale mokre in otožne.

Obrnila se je in stekla čez prag. Boštjan pa je kakor ukopan stal na oglu kočje in gledal za možmi in dekletom, ki so jih kmalu zakrili macesni.

(Se nadaljuje)

Po lovskem svetu

Nova krogelna naboja

Po svetu izdelujejo v zadnjem času vse več lovskih krogelnih nabojev malega kalibra, toda visokorazantnih. Pri tem prednjačijo ZDA, pa tudi Evropa ne zaostaja.

Pred kratkim sta prišla na tržišče dva zanimiva naboja:

17 REMINGTON in 5,6 × 50 (R) MAGNUM.

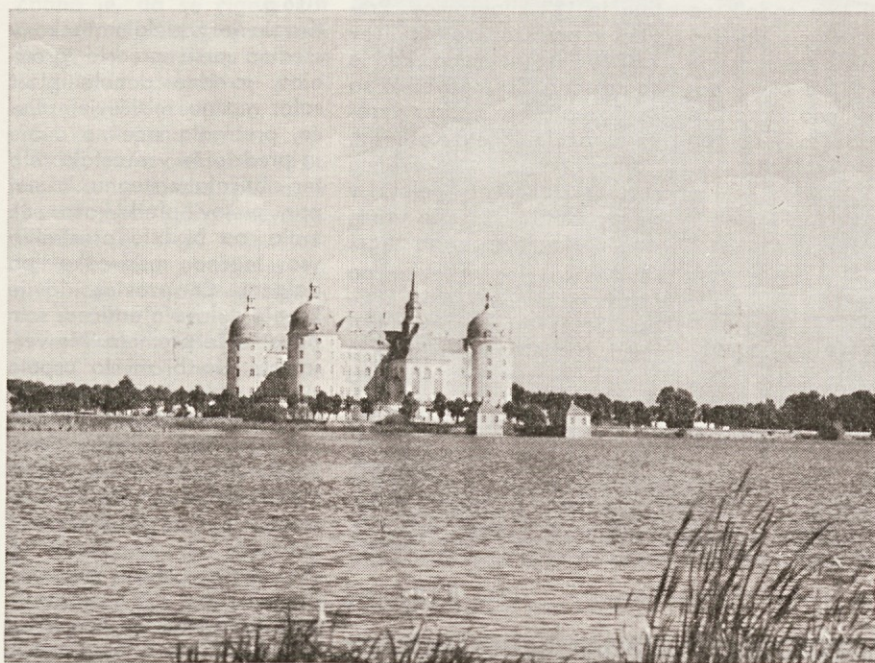
17 Remington

Med množico lovskih krogelnih nabojev iz ZDA je naboj 17 REMINGTON verjetno najzanimivejši. To zaradi kalibra, ki je le 4,38 mm, kar je manj kot kaliber zračne puške (4,5 mm). Kaliber 4,38 je najmanjši s centralnim vžigom, kar jih je bilo

do danes narejenih za splošno lovsko uporabo.

Naboj je nastal leta 1971 v tovarni REMINGTON ARMS in mu je za osnovo služil naboj 223 REMINGTON (bolj znan kot vojaški naboj 5,56 mm). Verjetna evropska oznaka naboja bo 4,38 × 43; ker v Evropo še ni prodril, točna oznaka ni znana.

Tovarna izdeluje ta naboj v dveh izvedbah, pri čemer je različen le tip krogle – HP (Hollow Point) in PL (Power Lokt). Pri obeh tipih je krogla težka le 1,62 g, kljub temu pa zaradi velike začetne hitrosti 1230 m/s dosega dokaj veliko zadetno živo silo, ki pa za divjad

Lovski dvorec Moritzburg je bil zgrajen pred 400 leti na otočku blizu Dresdena, DR Nemčija. O njem je Lovec poročal v številki 6/1971. Zgradili so ga saksonski vladarji. Po drugi svetovni vojni je bil nacionaliziran in preurejen v muzej. Vsi prostori v dvorcu so opremljeni v lovskem stilu. V posebni dvorani, »jedilnici«, je 65 kapitalnih rogovij jelenov, od 24-eraka do 36-eraka. Najmočnejša trofeja je 24-erak z 298,60 točke in tehta 19,86 kg. Najzanimivejša trofeja pa je jelenovo rogovje »šestinšestdeseterak«. (?)

Foto T. Gustinčič

velikega lova ne zadostuje, razen seveda za velikega petelina in ruševca, pogojno za srnjad na razdalje do 75 m. (Tovarna oglašuje, da je hitrost krogle pri 17 R največja na svetu, kar pa ni res, saj

naboj 220 Swift tovarne Norma dosega večjo hitrost.) Izredno uporaben pa je naboj pri lovu na divjad malega lova in na roparice, posebno tudi zato, ker je pri nastreljeni puški na 200 m največji vzpon

krogle le 3,4 cm, tako da pri strelh do 200 m dejansko niso potrebni nobeni popravki.

5,6 × 50 (R) Magnum

Naboj je izdelala nemška tovarna DMW kot protiutež vse večjemu številu visokorazantnih ameriških nabojev malega kalibra s centralnim vžigom. Po razanci naboj 5,6 × 50 (R) MAGNUM le za malenkost zaostaja za nabojem 17 REMINGTON. Ker pa so njegove krogle več ko dvakrat težje od krogle 17 REMINGTON, ima pri začetni hitrosti krogle 983–1097 m/s precej večjo zadetno živo silo. Zaradi tega je naboj uporaben za lov na divjad malega lova, roparice, velikega petelina, ruševca, pa tudi za lov na srnjad na razdalje do 200 m.

Naboj je na voljo v izvedbi 5,6 × 50 MAGNUM za repetirke in v izvedbi 5,6 × 50 R MAGNUM za prelamače, s težama krogel 3,24 g (tip krogle: »delni plašč, »celi plašč«) in 4,1 g (tip krogle: »delni plašč«).

Naboj izdeluje v Evropi za zdaj le tovarna DMW, v ZDA pa tovarna SPEER DMW.

Tehnični podatki in primerjava med naboji so razvidni iz naslednje razpredelnice:

Naboj	Teža krogle g	Tip krogle	Hitrost m/s				Zadeta živa sila				Razanca			
			V ₀	V ₁₀₀	V ₂₀₀	V ₃₀₀	E ₀	E ₁₀₀	E ₂₀₀	E ₃₀₀	0	100	200	300
17 REM	1,62	HP PL	1230	922	737	576	124	76	48	29	—	+ 3,3	0	— 20,5
5,6 × 50 Mag	3,24	celi delni	1097	913	754	621	199	138	94	64	—	+ 3,4	0	— 20,2
5,6 × 50 Mag	4,1	delni	1008	857	732	622	212	154	112	81	—	+ 4,2	0	— 21,9
5,6 × 50 R Mag	3,24	celi delni	1072	888	738	610	190	130	90	61	—	+ 3,8	0	— 21,1
5,6 × 50 R Mag	4,1	delni	983	838	718	613	202	147	108	79	—	+ 4,7	0	— 23,4

Pri 17 REM vizirna črta 2 cm nad strelno črto (strel brez daljnogleda). Pri vseh 5,6 × 50 (R) Mag. vizirna črta 5 cm nad strelno črto (strel z daljnogledom).

Lovski oprtnik

Ne odnašajte srnjih mladičev!

Opazam, da je vsako leto več pobranih mladičev. To ni samo problem v našem lovišču, ampak tudi v sosednjih. Največ mladičev poberejo ob košnji in potem žalostno končajo v hlevih in kletih. Človek pobere mladiča in ga odnese domov, ne ve pa, da ga je iz gozda opazovala srna (mati). Doma mladiče hranijo s kravjim mlekom in veliko mladičev dobi drisko ter pogine. Pri nekem gospodarju sem opazil nekaj tednov starega mladiča s kravjim zvoncec na vratu. Otroci so ga podili po dvorišču, čez nekaj dni je poginil. Tako in drugače konča s polja ali gozda odnešana mlada srnjad, nekaj tudi v loncih, veliko je pa pokončajo psi.

Večina se izgovarja, ko jih opozoriš, da je odnašanje mladičev prepovedano in kaznivo, češ da je bil mladiček sam, brez matere, pa smo se bali, da ne pogine. Ne vedo pa, če bi ga pustili pri miru in se odstranili, da bi bila kmalu srna pri njem. Kdaj je torej srnji mladič potreben človekove pomoči? Če ga najdemo npr. ob košnji samega, mirno ležečega v travi, mu je pač srna na svoj način ukazala, da mora biti tam, dokler se ona ne vrne s paše, da mu da mleka. Mladička prenesimo na prostor, kjer bo varen pred kosilnico, toda po možnosti ne z golimi rokami, pač pa na šopu trave ali podobno, kajti zgodi se, da srna ne sprejme mladiča, če ima dah po človeku.

Srnica ali srnjaček je brez matere le, če na travniku ali v gozdu predirljivo joka, kliče v stiski. V takem primeru pa smo seveda zlasti lovci dolžni poskrbeti zanj. Naj opišem primer, ki sem ga doživel v Lotmerku. Opazil sem šolarje s srnico, ki so jo pobrali na poti iz šole. Otroke sem opozoril, da

niso ravnali pravilno. Ko so mi povedali, kje so mladiča pobrali, sem ga odnesel tja, ga izpustil in čakal. Točno po 10 minutah je bila srna pri njem. Ne morem opisati svojega ne srninega veselja. Kjer se je odnašanje mladičev razpaslo, naj družine strogo ukrepajo! Zadnjo besedo pa naj ima sodnik za prekrške! Dokažimo, da smo res pravi lovci, zaščitniki te lepe divjadi, ki je okras naših lovišč! Njeno bivališče so zeleni gozdovi, ne pa svinjaki, hlevi in kleti!

Ivan Kukec,
LD Ormož

Še o krogli »Avčin-ABC«

Na članek »O nastanku nove vrste lovske krogle« v Lovcu št. 10, 11, 12/1972 je naše uredništvo prejelo drugo po-

ročilo o učinku omenjene krogle. Poročilo v celoti objavljamo:

»Podpisani Jože Avstelj, rojen 20. 10. 1920, kmet na Hribu št. 59 in član LD Loški potok, sem v nedeljo 14. 11. 1971 na skupnem lovu na jelenjad ustrelil medvedko brez mladičev. Tehkala je 197 kilogramov. Pregled je pokazal, da mladičev vsaj to leto ni imela, kar je nenavadno. To medvedko so že poznali, ker je brez vzroka ogrožala Jožeta Košmrlja, gospodarja LD, in Franca Molnarja, ko sta delala v gozdu. Rešila sta se je s tem, da sta vžgala motorno žago. Medvedka je pritekla po gozdu blizu naše lovske kočice na Sešju naravnost proti meni. Na 30 korakov sem jo streljal v sredino prsi. Po strelu je medvedko vrglo v zrak in nazaj. Stekla je še kakih 10 metrov in se zgrudila. Zatem se je plazila

navzdol še mogoče 40 korakov in obležala mrtva, jaz pa sem bil rešen velike nevarnosti.

Streljal sem z novo kroglo ABC kal. 7×65 R, z daljnogledom. Kroglo mi je dal pred letom dni profesor Francè Avčin iz Ljubljane, ki je njen konstruktor. Teža je 10,6 g.

Krogla je zadela natanko v sredino prsi, predrila gradnico, izredno debelo plast sala, močno mišičevje, pljuča, pretrgala srce na dvoje in predrila še vse ostalo telo ter obtičala v stegnu, komaj par prstov pred kožo. Še malo, pa bi bila prestrelila vso močno medvedko po dolgem. Če pravim, da je krogla delovala odlično, sem povedal še premalo. Ne verjamem, da bi mi to uspelo s kako drugo kroglo, kakršne se razletavajo včasih na prav majhnih ovirah.

Medvedkin kožuh je na letošnji mednarodni lovski razstavi v Torinu dobil srebrno medaljo.

Pripominjam, da je medveda uplenil in moj oče in moj ded, poklicni lovec. Sedaj je bil izreden lovski blagor namenjen tudi meni. — Jože Avstelj.

Jože Klavora s svojim petnajstim

Foto P. Adamič

Njegov petnajsti

V lanskem majskem LOVCU smo brali, kako je Jože Klavora, revirni lovec gojitvenega lovišča »Jelen« — Snežnik, uplenil svojega desetega in enajstega volka. Za tem je uplenil še 4 volkove, in sicer: 3. 7. 1971, 1. 12. 1971, 11. 3. 1972 in 15. 3. 1972. Jože je s svojim 15. volkom vsekakor slovenski lovec — rekord na volkove. Zadnji je bila volkulja, uplenil jo je z visoke preže na Bezgovicah ob 9. uri zvečer. Zanimivo je tudi, kako je ustrelil predzadnjega volka, 11. 3. 1972, blizu svoje lovske kočice na Grajševki. Takole je povedal: »Ko sem stal nedaleč od lovske kočice, sem naenkrat zagledal na cesti volka. Imel je najbrž že dolgo pot za seboj, ker je tekkel počasi, z odprtim gobcem. Skočil sem v kočico po puško. Volk se je morda zgubil od krdela, ali pa je bil krdelova izvidnica. Ko sem prišel s puško iz kočice,

je bil volk še vedno v strelni razdalji. Iz moje bokarice je švignila krogla in volk je obležal.«

P. Adamič

Cigani – divji lovci

Znano je, da se cigani kot nomadi selijo iz kraja v kraj in da so podvrženi raznim negativnim dejanjem: prosojanju, vedeževanju, tatvinam in divjemu lovu.

Cigani imajo predvsem stare vojaške in lovske puške, v manjši meri tudi revolverje. Orožje je sicer staro-trofejno, vendar uporabno za divji lov. Skoraj vse ciganske skupine (družine), ki imajo moškega med 18. in 50. letom, imajo tudi strelno orožje. Izgovarjajo se, da imajo orožje predvsem za svojo varnost, češ da se bojiijo napadov drugih ciganskih skupin. Ta njihova trditev delno tudi drži; vendar je dokazano, da orožje v glavnem rabijo za divji lov. Cigani so na divjem lovu tudi nevarni in pripravljeni celo streljati na človeka. Leta 1970 so v gozdu Vičevka streljali na lovca, ki jih je zasledoval.

Cigani se ponavadi naselijo ne daleč od vasi, med gozdom in njivami, kjer se večkrat pojavlja tudi divjad. V zimskem času pa jim pride celo pred taborišče, kjer jo z lahkoto uplenijo.

Odkrivanje prekrškov in kaznivih dejanj, ki jih storijo cigani, je zelo otežkočeno. Subjektivne dokaze je skoraj nemogoče dobiti, ker cigan noče pričati zoper cigana; tako ostanejo le materialni dokazi, katere je tudi težko dobiti. Zaradi tega je nujno čim boljše sodelovanje med milico in lovci, ker bomo le s skupnim prizadevanjem lahko preprečili ta dokaj razširjen pojav.

Oddelku milice Dobrepolje je v letih 1970 in 1971 uspelo v sodelovanju z lovci LD Dobrepolje in LD Struge odvzeti 14 pušk in 4 revolverje ter več municije. Koliko bi bilo s tem orožjem povzročene škode, lahko vsak sam presodi.

Opisal bom le en primer sodelovanja: Kmet-lovec je delal na njivi in ugotovil, da

Odvzeto orožje leta 1970

Odvzeto orožje leta 1971

streljajo cigani. Takoj je to sporočil oddelku milice. Uspeh je bil, da smo ciganom odvzeli puško in pištolo.

Tam, kjer se naselijo ciganske skupine ali posamezni cigani, je nujno, da lovci obvestijo milico, še posebno,

če se slišijo strelji. Od dobrega sodelovanja so odvisni uspehi, ki smo jih veseli različniki kot čuvarji zakonitosti in lovci kot čuvarji divjadi.

Jože Požek,

komandir oddelka milice
Dobrepolje

O življenju in navadah skobca

Večina naših lovcev o tej ptici malo ve in ga zato zatirajo ob vsakem letnem času, čeprav z načela ohranitve živalstva in njenega ravnotežja v naravi odstrel starih, ko hranita mladiče, ni upravičen. Vedeti moramo namreč, da mladiče na gnezdu neguje in pita le samica, samec nikoli. Ta tedaj plen samo lovi (samica nikoli) in ga prinaša na gnezdo. Če torej odstrelimo v tem času samca, bodo mladiči na gnezdu poginili od glada. Prav tako poginejo, če zgube samico, matter, čeprav jim samec na gnezdo polaga dovolj hrane. Zato v tem času streljati skobce ni lovsko pravično.

Hrana so jim vse vrste ptic, zlasti pevke. Samec, ki je za tretjino manjši od samice, lovi ptiče do velikosti drozgov, medtem ko samica obvlada tudi goloba ali jerebico. Skobec je med ujedami najdrznejši ropar in se v svoji slepi strasti pri bliskovitem udaru na plen tudi ubije. S svojimi kratkimi in širokimi perutmi ter dolgim repom je izredno okreten in gibčen v zraku in posebej sposoben za lovljenje plena v gozdu. Vztrajen letalec ni in zato bliskovito napada iz zasede in zgrabi ptiča, še preden se ta zave. Svojo žrtev preganja, če je treba, tudi skozi odprta vrata ali okno v hišo ali se pri napadu zaleti v šipo v oknu ali pograbi vrabca med kokošmi na dvorišču, ko zabljejo zrnje. Morebiti zato, ker se hrani s ptiči, gnezdi pozno, v juniju, ko so manjši ptiči že svoje mlade izpeljali, da ima dovolj lahkega plena za svoj zarod. Zanimivo je, da je skobec mnogokrat plen bližnjega sorodnika kragulja. Skobec je manj vztrajen letalec, zato

mu preganjani ptiči večkrat uidejo in se rešijo v kako gosto grmovje, kamor z dolgi nogami ne more seči. Ker pobere predvsem slabotnejše ptice, skrbi za zdrav rod med pticami. Zgodi se celo, da samica med parjenjem ubije lastnega partnerja kot plen.

Vedno glasnejši postaja klic tudi v lovskih vrstah, da naj bi bila vsaka divja žival v času njenega razmnoževanja zaščitena. Spremenimo torej zastareli lovski odnos tudi do ujed, h katerim spada skobec!

M. Š.

Tudi lovci za neokrnjen Tivoli

V Tivoliju se križajo številni interesi. Lovci, zlasti iz Ljubljane, se pridružujemo protestom ljubiteljev varstva narave, kulturnikom, Gorski straži, Lovski zvezi Slovenije in vsem, ki zahtevajo neokrnjen Tivoli. V bližnji prihodnosti naj bi namreč speljali skozi parke Tivolija večpasovno cesto, začeli graditi nov hotel Bellevue, pokrit kopalni bazen z vsemi pritisklinami, slačilnico, parkirišče, gostinske prostore itd. Vsemu temu bi se moral park Tivoli umikati in s tem manjšati, praktično izginiti. Danes, ko se toliko piše in razpravlja o zastrupljanju zraka v večjih naseljih, zlasti v Ljubljani, o pomanjkanju zelenic, drevja in še in še, se pridružujemo zahtevi velike večine, da ostane Tivoli neokrnjen, nedotaknjen. Nasprotno, naj se razširijo otroška igrišča, popestrijo nasadi, sprehajalne poti, potoki, vodometi, zaščitijo naravne krasote in čuvajo umetniški okraski ter stvaritve pred vandalizmom, katerega žrtev je bil tudi Kalinov pastirček v Tivoliju. Na Večni poti naj se razširi živalski vrt, ki naj ne bo skrb le mesta Ljubljane, temveč vseh, ki ljubijo živali, saj obiskujejo živalski vrt prebivalci iz vse Slovenije.

Ko se sprehajaš po poteh Tivolija, Šišenskega hriba, Rožnika, Mosteca, Večne poti, srečuješ mlado in staro. Srečuješ delovnega človeka, ki po trdem delu išče rekreacije, bolnika počasnih ko-

rakov, ki si želi svežega zraka, srečuješ stare grče, planince, smučarje, lovce, športnike, ki koristijo naš Tivoli sleherni dan. Srečuješ mamice z otroki v vozičkih in mlade, ki brezskrbno skačejo in tekajo. Pot ti križajo srna, zajec, fazan, pojo ptice, ki jih dobri ljudje pozimi krmijo v postavljenih krmilnicah. Spomladi, poleti, jeseni in pozimi najde človek v naravi samega sebe, košček tišine in miru pa tudi v Tivoliju.

ln sedaj, ko ves kulturni svet zahteva čimveč sonca, zraka in narave sploh, naj uničimo naš Tivoli, odrežemo ljubljani zadnji kos še kolikor toliko zdravih pljuč, naše malčke, ostarele in bolnike pa zapremo med štiri stene, da jih ne bo pomoril smog. Kam greš, Ljubljana?

Vladimir Pleničar,
član Gorske straže
LD Vodice

Rdeče jerebice – Alectoris rufa – v lovišču LD Laze

V začetku aprila letos je LD Laze s posredovanjem svojega člana Andreja J. in ob njegovih ne majhnih žrtvah dobila iz Italije iz Ligurskega Apenina 11 parov rdečih jerebic za poskus naselitve. Te jerebice, ki so nekoliko večje od naših in doma iz južne Francije in Španije, belo pisanega perja, tam nadomeščajo kotorno. Spustili so jih v lovišče v skalnati, kamniti strmi rebri nad železniško progo, kjer so jih nadzorovali in krmili. Po tednu dni, ko so se nekoliko znašle v okolici, so se jele razhajati in po dobrih dveh tednih zapustile kraj izpusta, tako da lovci sedaj ne vedo, kako in kam so se razšle. Zato LD Laze prosi vse sosedne LD, če bi se pri njih pojavile, da nam to sporoče, da jih varujejo in opazujejo ter o njih poročajo. Družina se zaveda, da nima dosti in primernih pogojev za to jerebico, zato vabi vse sosedne, da se zanimajo zanjo, da bi ugotovili, koliko je sploh pri nas, zlasti v tem okolišju Zasavja pogojev za naselitev.

LD Laze

Večeran – ljubitelj prirode

Na sliki, s srnjačkom v naročju, je znani lovski veteran France Rebernik. Zgleden lovec in velik ljubitelj prirode je v zeleni bratovščini zelo cenjen, nemalo pa tudi med kinologi, saj je bil lani ob proslavi 50-letnega jubileja Društva ljubiteljev ptičarjev kot njegov soustanovitelj deležen mnogih priznanj.

Še posebno velja Franceta omeniti kot velikega zaščitnika srnjadi ženskega spola, saj ob vsaki priliki lovce opozarja, kako nelovsko in nehumano je streljati srno-matere, ki vodi mladiča, češ da ta brez matere kaj lahko postane žrtev hude zime ali roparic.

Srnjaček se je lani spomladi zatekel v ozki gozdni kotlini k znani gostilni pri Jančetu pod Kravcem in gostilničar ter njegova žena sta ga skrbno negovala. F. Rebernik, ki hodi na lov v tamkajšnje gozdove, se je ob vsaki priložnosti tam ustavil in svojega ljubljénčka »pocrtal« s kakimi dobrotami vse dotlej, dokler živalca, zamenjana za devize, ni prišla v drugo okolje. Vprašanje pa je, ali je bil srnjaček res brez matere-srne, kakor navadno mislijo nepoučeni ljudje, če nalete na neobgljeno živalco sámo. Verjetno je bilo tudi v tem primeru tako, da se je srna odstranila od mladička in šla na pašo, srnjaček pa se je znašel pri ljudeh, ki so ga v dobri veri kot »zapuščenega« sprejeli v varstvo.

Velja pripomniti, da je zopetna združitev srne z mladičem, zatem ko so ga že objemale in božale človeške roke, večkrat brezuspešna, ker ima mladič dah po člo-

veku. To pomeni, da smemo ujeti oz. odnesti mladiča le tedaj, če smo povsem gotovi, da je le-ta ob mater. Ko se srna vrne s paše, zgubljenčka gotovo najde, saj so zanj le pri njej v naravi ustrezni življenjski pogoji, kakršnih v »ujetništvu« ni.

Sliko je posnel Rebernikov bratranec Maks Ahlin, rojen v Ameriki od slovenskih staršev, ki so doma iz Dola pri Ljubljani, pa so se izselili v Ameriko že pred več ko 60 leti. Ahlin, ki še kar dobro govori slovensko, je lani prvič s svojo ženo prišel v domovino svojih staršev. Oba sta bila spričo prijaznega sprejema pri sorodnikih, lepote Ljubljane in okolice ter vsestranskega napredka Slovenije zelo navdušena in ganjena. Vse to je Ahlin tudi lepo opisal v amerškem časopisu.

L. Z.

Vprašanja – odgovori

Srnjak kategorije II

Vprašanje:

Pri kategoriziranju srnjačega rogova se še vedno pojavlja osnovna napaka. Komisija za ocenjevanje trofejev neke področne lovske zveze še vedno uvršča srnjake v 3. letu starosti (to je dve leti stare) v kategorijo II, namesto v kategorijo I. Iz navodil na obrazcu »Pomladanski stalež in odstrel« ter iz pred kratkim izdane »Evidenčne knjige o odstrelu velike divjadi«, ki jo ima vsaka družina, je jasno razvidno, da spadajo v kategorijo II samo srnjaki lanščaki, to so srnjaki do dopolnjenega 2. leta starosti.

Z omenjenim nepravilnim kategoriziranjem nastajajo napake tudi v škodo lovcev, saj za odstrel srnjaka IIa več poslovnikov določa enoletno prepoved lova na srnjaka. Srnjak v tretjem letu

starosti ima namreč kaj hitro tolikšno rogovje, da je označen za IIa, namesto (morda) Ib.

Kategoriji srnjakov I, II in kakovostni skupini »a« in »b« so bile v Lovcu že večkrat obrazložene, vendar praksa kaže, da je treba o tem še pisati. Posebno zdaj pred lovom na srnjaka bi lovcem moralo biti jasno, kaj je srnjak II in I.

Strokovni sekretariat LZS prosim za potrditev navedenega oz. za obrazložitev.

F. C., Ljubno

Odgovor:

Pred nekako 10 leti smo srnjake v 3. letu starosti (torej dveletne srnjake) še uvrščali v kategorijo I. Z ozirom na ugovore in različna mnenja o takšnem kategoriziranju ter tudi glede drugih vprašanj ocenjevanja trofej je LZS sklicala razširjeno posvetovanje strokovnjakov vseh področnih zvez. Na tem posvetovanju je bil srnjak v 3. letu starosti izločen iz kategorije II in uvrščen v kategorijo I. Glavni razlog za takšno uvrstitev

je bila težava pri ugotavljanju starosti srnjadi. Lovec pred strelom ugotavlja srnjakovo starost po zunanjih znakih (rogovje, barva dlake na glavi, telesna oblika – predvsem vratu, obnašanje). Pri ocenjevanju trofeje (torej rogovja v rokah) pa je ocenjevalec – komisiji na voljo rogovje z rožnico, delom lobanje in spodnja čeljust z zobovjem. Ocenjevalec torej sedaj ne more videti npr. pri srnjaku v 3. letu navadno večji beli odznak na nosnem gredlju in drugih karakterističnih zunanjih znakov, ki veljajo za že dve leti starega srnjaka. Ocenjevalcu sedaj najbolj zanesljivo pove srnjakovo starost zobovje (manj rogovje, rožnica in lobanjske kosti). Po sekalcih, predmeljkih in meljkih je možno določiti starost srnjadi na 2 do 4 mesece točno do 14. meseca starosti, kasneje pa starost ugotavljamo samo po predmeljkih in meljkih, toda le približno. Vendar po prvih treh predmeljkih še zelo točno lahko ugotovimo, da je srnjak v 2. letu starosti, torej lanščak. V kasnejših letih (do 8 let) pa po zobovju srnjad lahko le razvrstimo na 2-letne starostne skupine (3.–4. leto itd.).

Iz navedenega je razvidno, da ocenjevalec nikdar ne more zagotovo reči, srnjak je v 3. letu (star 2 leti), ker je lahko že tudi v 4. letu (star 3 leta). – (Beri razpravo B. Sežuna »To in ono o srnjadi«, Lovec št. 2/1957!) Zato torej samo lanščaki oz. srnjaki v drugem letu starosti oz. eno leto stari spadajo v kategorijo II, s prehodom v tretje leto starosti oz. dve leti stari pa preidejo v kategorijo I.

Kakovostno skupino »a« ali »b« pa potem določimo po moči rogovja. Znano je, da sploh ne planiramo odstrela srnjakov IIa, torej enoletnih srnjakov oz. lanščakov (lani povrženih), ki imajo vsaj 6 cm dolga šila oz. ki so že vilarji ali tudi šesteraki. V juniju in juliju prvenstveno odstrelujemo IIb srnjake, to so slabi šilarji in gumbarji (pod 6 cm visoka, tanka šila).

Strokovni sekretariat LZS

Mladi pišejo

Krmili smo divjad

Prvikrat se oglašam v vašem listu. Tovarišica učiteljica nam večkrat iz Lovca kaj prebere. Všeč so nam lepi sestavki. Živali imamo radi. Pozimi smo jim pomagali. Zbirali smo koruzne storže, seno in drugo hrano za divjad. V mesecu januarju smo jim učenci 4.a in 4.b razreda dvakrat nesli hrano. Hodili smo po zasneženem gozdu. Tudi tovarišica je šla z nami. Do krmišča nas je vodil Slavko Zupanc. Njegov oče je lovec. Večkrat krmita živali. Pred nami je po snegu veselo skakal pes Don. Zasopli smo prišli do krmišča in ga napolnili s hrano, ki smo jo zbrali v šoli.

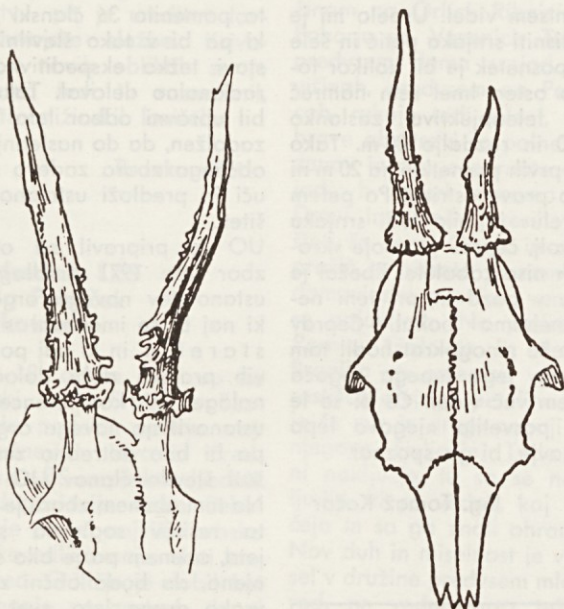
V zasneženem gozdu nam je bilo všeč. Po ozki gazi smo se vrnili nazaj v šolo. Bili smo veseli. Pomagali smo divjim živalim, ki pozimi stradajo.

Slavko Kokalj, 4. a r.
osnovne šole, Preddvor

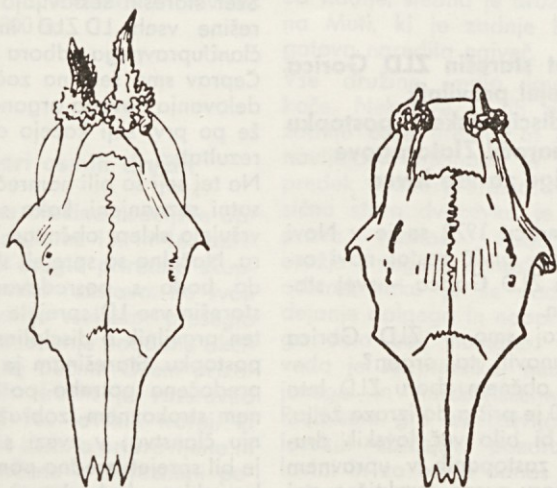
Z očetom na srnjaka

Če le morem, grem z očetom na lov. Rad me vzame s seboj, ker ve, kako rad opazujem divjad. Najbolj sem vesel, ko moram ugotoviti srnjakovo ali gamsovo starost po obnašanju ali drugih znakih. Še posebej zanimivo je opazovati obnašanje, gibanje in sploh življenje divjadi.

Neko jutro, bil je še mrak, sva z očetom presenčila srnjaka, ležečega v travi. Imel je priprte oči in je, kot pravijo pri nas, »čemel«. Malo kasneje sva zagledala na sosednjem travniku zajca, kakih trideset korakov stran pa mlado lisico. Nista se zmenila drug za drugega. Lisica je iskala miši, zajec pa je mirno sedel. Morda je vedel, da mlada lisica zanj še ni nevarna. Oče je že pripravil puško, da bi lisico streljal, toda ni in ni prišla

II a: (levi) višina stebel 15 cm, premer rožnice 13 mm; (desni) višina stebel 9 cm in 6 cm, premer rožnice 10 mm. Srnjakov II a ne odstrelujemo

II b: (levi) višina stebel 3–4 cm, premer rožnice 8 mm; (desni) višina rožičkov-gumbov 2 cm, premer rožnice 8 mm. Odstrelu II b srnjakov posvečamo največ pozornosti – gojitveni odstrel!

na primerno razdaljo. Skušala sva priti do visoke preže, vendar naju je lisica prej opazila in odkurila v gozd. Na preži sva čakala precej časa in ker ni nobena divjad več izstopila, sva se odpravila na drugo jaso. Tudi tam je visoka preža in sva zato sklenila, da bova proti njej zalezovala. Ko sva bila oddaljena od nje kakih sto korakov, mi pokaže oče srnjaka, ki se je pasel za grmovjem. Hitro sva ugotovila da je to starejši srnjak, čeprav je bil le nepravilen vilar. »Šepa,« pravi oče, odloži daljnogled in sproži. Srnjak je obležal v ognju. Ko sva prišla do njega, vidim, da je bil srnjak težek invalid. Sprednja leva noga je bila sključena, skoraj zvita, gola kost je gledala iz kože, vse skupaj pa je bilo zaraščeno v debelo bulo. Tkivo je bilo zdravo, nikjer nič gnojnega. Ko sva iztrebila srnjaka, sva se čudila, koliko loja je imel. Ledvic sploh ni bilo videti! Izstreljen, brez glave in cvrčka je tehtal 17 kg. Star je bil 5–6 let. Očitno je bilo, da je nekdo že prejšnje leto rnil srnjaka in tega ni nikomur sporočil. Oba z očetom sva se zgražala nad brezsrčnežem, ki je pustil žival trpeti in ni ničesar ukrenil, da bi ji prihranil muke. Kako se je srnjak s tako rano prebil skozi zimo, je pravo čudo, poleg tega pa se mu je rana kar dobro zacelila. Najbrž se je srnjak le malo gibal in ni porabil dosti energije. Zaradi rane tudi ni imel takega rogovja, ki bi ga kot petletni srnjak moral imeti.

Jurij Mikuletič,
Tolmin

Fotoamater

Na srnjaka

Lani v začetku junija je bilo. V kiso jutro je skozi oblake rahlo mežikalo sonce. Tudi ta dan sem upal, da bom »položil« kako »zverino« na svoj diacolor. Previdno sem se premikal po kotanjah in med grmovjem. Ni mi bilo treba dolgo upati. Približno sto korakov od mene sta se pasla lep srnjak in njegova družica. Ogledujem teren in delam načrt, kako bi prišel čim bliže. Imam namreč le 135 mm teleobjektiv, ki je ravno dovolj težak, da mi vsak dan žuli vrat kakor konju komat. Vendar kljub temu pravim včasih v šali, da bom prej vzel na teren fotoaparat kakor kladivo za odkazovanje dreves za posek ali malico. Malica ti ne uide, tudi drevo ne; divjad je pa danes tu, jutri tam. Medtem sta me verjetno on in ona začutila in naenkrat ju ni bilo več. Na, pa mi je – kot že neštetokrat – sreča spet obrnila hrbet! Žilica mi pa vseeno ni dala miru. Lezel sem više in glej zlomka, dvajset metrov pred menoj je stal srnjak z glavo za topolom pri solniku in lizal sol. Dvigne glavo, jaz pa že pritisnem prvič, pa drugič, tretjič. Srnjak se prestopi in gleda vame. Pritisnem četrtič, srnjak skoči deset metrov više in me zopet gleda. Medtem je skočila izza grma tudi srna, ki se je tam pasla in

je nisem videl. Uspelo mi je pritisniti srnjaka petič in šele ta posnetek je bil kolikor tako oster. Imel sem namreč na teleobjektivu zaslonko 1/30 in razdaljo 30 m. Tako pri prvih posnetkih na 20 m ni bilo prave ostrine. Po petem »strelu« je bilo tudi srnjaku dovolj, čeprav ga moje »krogle« niso zbolele. Zbežal je više v gozd in pri tem neprenehoma bokal. Čeprav sem še mnogokrat hodil tam okrog, tega lepega rogača nisem več videl. Če bi se le kje posvetilo njegovo lepo rogovje, bi ga spoznal.

Ing. Tomaž Kočar

Lovska organizacija

Svet starešin ZLD Gorica sprejel pravilnik o disciplinskem postopku in naročil Zlatorogove knjige za vse lovce

V marcu 1972 se je v Novi Gorici prvič sestal novi organ ZLD Gorica – svet starešin.

Zakaj smo v ZLD Gorica ustanovili ta organ?

Na občnem zboru ZLD leta 1970 je prišla do izraza želja, da bi bilo več lovskih družin zastopanih v upravnem odboru zveze; praktično naj bi bil iz vsake LD po en predstavnik v UO ZLD. Ker je v naši področni zvezi včlanjenih 36 lovskih družin, bi

to pomenilo 36 članski UO, ki pa bi v tako številni sestavi težko ekspeditivno in racionalno deloval. Tako je bil upravni odbor leta 1970 zadolžen, da do naslednjega občnega zbora zadevo prouči in predloži ustrezno rešitev.

UO je pripravil za občni zbor leta 1971 predlog za ustanovitev novega organa, ki naj bi se imenoval svet starešin in ki naj po novih pravilih dobi določene naloge in kompetence. Z ustanovitvijo novega organa pa bi bilo potrebno zmanjšati število članov UO.

Na tem občnem zboru je bila ta rešitev soglasno sprejeta, obenem pa je bilo sklenjeno, da bodo občni zbori vsako drugo leto, svet starešin pa dobi kompetence občnega zbora v tistem letu, ko le-tega ni (potrditev zaključnega računa, sprejem finančnega plana ipd.).

Svet starešin sestavljajo starešine vseh LD ZLD in vsi člani upravnega odbora ZLD. Čeprav smo šele na začetku delovanja novega organa, se že po prvi seji kažejo dobri rezultati.

Na tej seji so bili namreč prisotni seznanjeni, kako se izvršujejo sklepi občnega zbora. Načelno so sprejeli sklep, da bodo s posredovanjem starešin vse LD sprejele enoten pravilnik o disciplinskem postopku. Starešinam je bila predložena potreba po stalnem strokovnem izobraževanju članstva; v zvezi s tem je bil sprejet izredno pomemben sklep, da bodo vsi lovci ZLD Gorica prešli v lovskem letu 1972–73 knjige Zlatorogove knjižnice, kar bi bilo zaželeno, da bi sprejeli v

vseh področnih zvezah, s čimer bi se cena knjig tako znižala, da bi bila dostopna slehernemu lovcu.

Svet starešin je sprejel še nekaj pomembnih sklepov, kar kaže, da je bil tak organ potreben, hkrati pa je bila s tem potrjena zaupnica upravnemu odboru, ki je v sorazmerno kratkem času uresničil večino sklepov občnega zbora, obenem pa začel mnoge pobude za napredovanje lovstva na področju ZLD.

Najtrši oreh, ki ga bodo morali lovci Goriške streti s pomočjo novega zakona o lovstvu, pa je ureditev lovskočuvajske službe. Krivolov v novih oblikah se je namreč tudi tu razmahnil, zlasti v nižinskih loviščih.

Branko Rot

Predsednik LZS Rado Pehaček odlikovan

Dne 18. aprila 1972 so na Lovski zvezi Srbije v Beogradu podelili odličja najzaslužnejšim lovcem. Predsednik LZS in podpredsednik LZ Jugoslavije Rado Pehaček je prejel najvišje srbsko lovsko odlikovanje, zlati lovski red. Odličje je dobil kot priznanje za zasluge, ki si jih je pridobil kot član izvršnega odbora LZ Srbije od leta 1950 do 1960 ter kot predsednik Lovskega društva Beograd, ki je tedaj imelo okoli 1200 članov in lovišče s 44 000 ha.

Ur.

Napori osmih družin

Lovske družine radeljske občine so letos 15. in 16. aprila že drugi priredile skupno lovsko razstavo. Po svoji vsebini je vsekakor presegla vse dosedanje podobne akcije v tej občini. Osem prizadenih družin je razstavilo okrog 160 lovskih trofej, ki so bile skrbno pripravljene in opremljene z ustreznimi podatki. Dokaj pičlo pa je bila zastopana lovška literatura in miniaturni lovski objekti od prež do raznih naprav za gojitev in varstvo divjadi.

Škoda, da na tem pregledu ni našla več mesta tudi kinologija.

Razstava je prikazala, da lovci postajajo vse bolj resnični zaščitniki narave in ne njeni izkoriščevalci. Namen razstave je bil tudi prikazati lovstvo nelovcem in zblížati lovce ob izmenjavi izkušenj. Lovišča lovskih družin občine Radlje ob Dravi obsegajo obširna, razgibana področja. Pričenjajo se na Kozjaku nad Vurmatom, se razprostirajo preko Kaple do Branika in Pernic na Kozjaku in Ojstrici. Tudi velik del pohorskih gozdov pripada lovskim družinam na Orlici, Ribnici na Pohorju in Vuzenici. Tu je predvsem doma srnjad, na višinah, predvsem na Pernicah, rukajo tudi jeleni, Dobrave ob Dravi so polne fazanov in druge pernate divjadi, h kateri moramo na Dravi in njenih jezerih prišteti še race. Gams in divji prašič tu nimata pomembne domovinske pravice, vendar se pojavljata. Na področju Pernic, Grilovce in delno Branika so omembe vredna rastišča divjega petelina. Tu je še mir in drugi pogoji za njegovo življenje. Toda to ni naključje, tu so se našli ljudje, ki so vedeli, kaj hočejo in so ga znali ohraniti. Nov duh in miselnost je vnesel v družine predvsem mlajši rod, ne vedno brez težav. Zadnja leta so bila izdelana številna solidna krmišča, solnice in celo napajališča za divjad. Za pionirje novih prijemov lahko štejemo člane LD Radlje, sledila je družina na Muti, ki je zadnje leto gotovo naredila največ.

Vse družine imajo lovske koč. Nekatere si jih prav zadnje čase urejajo in obnavljajo. Pomemben je napredek v izboru orožja. Klasična stara dvocevka je že prava redkost. Sodobno orožje omogoča zanesljivejši odstrel, tako je še zadnje dejanje dolgega in naporega dela bolj humano. Seveda je še marsikaj neurejenega in neizkoriščenega. Predvsem gre za oživljanje lovskih običajev, pozdrava lovini in za boljši odnos do uplenjene divjadi.

Škoda, da je bila skrbno pripravljena razstava odprta le dva dni.

K. W.

O gospodarjenju LD Kovor

LD Kovor, članica gorenjske lovske zveze, upravlja s 45 člani lovišče z okoli 3500 ha, ki ga omejujejo reki Tržiška Bistrica, Sava ter potok Perračica. Najvišja točka lovišča je vrh Dobrče s 1635 m, kjer je tudi tromeja med lovišči lov. družin Begunjščica, Tržič, Kovor.

Družina je imela letni občni zbor 22. 4. 1972. Starešina Vido Drobnič je podal izčrpno poročilo o gospodarjenju LD. V kovorskem lovišču, z revirji Bistrica, Kovor, Ljubno, Podbrezje, je od divjadi najbolj zastopana srnjad; spomladanski stalež 170. V lov. letu 1971/72 je bilo povožene 18 srnjadi ali 41 % planiranega odstrela (43 srnjadi). Povožena in poginula divjad vseh vrst se šteje v plan odstrela oz. se odstrel za toliko zmanjša, kolikor je najdene povožene ali drugače poginule divjadi. V lovišču je tudi manjši stalež divjega petelina. Člani LD soglašajo, da je tržiška občina – kakor tudi druge gorenjske občine – to divjad popolnoma zaščitila.

Ruščenci pojo na lovski meji, zato LD Kovor in LD Begunjščica urejata lov nanje po sklenjenem dogovoru, kar prispeva k ohranitvi te divjadi na Dobrči.

Pri lovu na zajce in race se je družina strogo držala sklepa občnega zbora LZS in področne zveze.

Vsi za delo sposobni člani so dolžni vsako leto opraviti

v lovišču planirano število delovnih ur. Članarina je prispevek za lov. organizacijo, delo pa prispevek za lovišče. Število delovnih ur se določi vsako leto na občnem zboru ob sprejetju letnega gospodarskega načrta. Delo v revirju vodi vodja revirja. Družina je že zdavnaj opustila točkovanje opravljenega dela, ker je večkrat delo tako različno, da ga je nemogoče pravilno točkovati. Opustila je tudi točkovanje in izplačevanje nagrad za uplenjene »roparice«. Lovcem je priporočeno, naj jim v času njihovega razmnoževanja celo prizanašajo, medtem ko so kanjo nekaj mesecev v letu obvezno zaščitili. Za neopravljeno delovno uro plača član v družinsko blagajno 20,00 din.

Pri popravilu prež, gradnji krmišč, čiščenju lovskih steza, zastrupljanju in polaganju jajc proti vranam, pri izravnavanju razritih travnikov po divjih prašičih, ocenjevanju škode od divjadi, pri polnjenju solnic, krmljenju divjadi in delu na krmni njivi so člani opravili 980 ur. Za prehrano divjadi so zbrali 1020 kg sena in detelje, ter 187 kg odpadnih žit ob mlačvi za fazane in jerebice. Prispevek v hrani se obračuna po dejanski vrednosti in z njo član lahko nadomesti obvezno delo. Hrano v vsakem revirju zbira vodja revirja.

Opravljenno delo in zbrana hrana sta bila v poročilu ocenjena z vrednostjo nad 10 000,00 din.

Lovci revirja Ljubno gradijo krmišče

Foto F. C.

Za škodo od divjadi je LD Kovor plačala v preteklem letu 5 281,25 din odškodnine, vseh dohodkov iz lovišča pa je bilo 14 959,80 din.

V lov. letu 1972/73 bo vsak član dolžan opraviti 12 delovnih ur, razen tega pa se bo moral tudi obvezno udeležiti morebitnih skupnih akcij za varstvo divjadi, npr. v visokem snegu. Spremembe o interni ureditvi lova, delovne obveznosti, cena za uplenjeno divjad ipd. se vsako leto na občnem zboru vnesejo v družinski poslovnik kot dopolnilo ali popravek. Člani imajo skupno 10 lovskih psov. Pri nabavi psov jim družina regresira 50 % nabavnih stroškov in krije tudi del potnih stroškov na ocenjevanje in razstave. Vendar člani kažejo vedno manj zanimanja za nabavo in vzgojo psov.

Enota varstva narave – Gorska straža – šteje 28 članov, ki posvečajo predvsem skrb nelovnim zaščitenim pticam.

F. C.

Slavko Perčič

Jože Špiler

Jubilanti

Slavko Perčič, dolgoletni gospodar Kinološke zveze Slovenije, je 24. aprila t. l. dopolnil 60 let. Zgledni lovski tovariš je naš požrtvovalni sodelavec na kinološkem polju. Za svoj trud in prizadevanje je bil odlikovan z redom druge in prve stopnje. Spoštovanemu jubilanu priskrbo čestitamo in mu želimo še mnogo let srečnega življenja in prijetno počutje v naši sredi.

Kinološka zveza Slovenije

Ivan Krajnc 28. junija praznuje svojo 60-letnico ter 42 let lovskega udejstvovanja. Njegova prva lovška učitelja sta bila že pokojna veterana dr. Franc Roš in davčni upravitelj Pleskovič. Jubilantova lovška pot se je pričela v loviščih Marija Gradec in

Sv. Krištof nad Laškim. Po vojni je oral ledino v LD Rogatec, kjer je uspešno vodil tajniške in blagajniške posle. Pred leti se je preselil na področje LD Boč, kjer sedaj deluje kot njen tajnik. Naš Ivan ima velike zasluge tudi pri gradnji lovskih domov LD Rogatec in LD Boč. Odlikovan je bil z znakom za lovske zasluge. Priljubljene mu in spoštovanemu jubilanu želimo obilo zdravja in še mnogo let dober pogled.

LD Rogatec in
LD BOČ – A. K.

Jože Špiler, starešina LD Krško, je 16. 4. 1972 praznoval svoj 50. življenjski jubilej. Ob tej priložnosti mu je LD Krško podelila diplomu, kar je skromno priznanje za njegovo veliko delo v lovstvu. Jože je tudi član uprav. odbora LZ Posavje, član njene gospodarske komisije,

komisije za lovstvo pri skupščini občine Krško in predsednik poslovnega odbora jerebičarne.

Njegovo delo se posebej odraža pri gojitvi divjadi, saj jerebičarna področje LZ pokriva potrebe celotnega Posavja.

V času njegovega 14-letnega starešinstva je LD Krško zgradila lovski dom, na zemljišču pri domu pa jerebičarno, strelišče in prezimovalne voljere za divjad. V lovišču, ki je srce Krškega polja, je preko 20 ha zemlje last LD Krško. To zemljišče uporabljajo za izpust umetno vzgojene divjadi in za krmne njive.

Naš jubilarant se razen z lovstvom ukvarja tudi z vzgojo ptic, čebelarstvom in hortikulturo ter se vedno zavzema za varstvo narave. Je vedr in vesel, družaben in dober tovariš. Ob vstopu v drugo njegovo polstoletje mu iz srca želimo obilo zdravja in zadovoljstva na lovskih stezah.

LD Krško – A. A.

Viktor Logar, član naše LD, ta mesec praznuje svojo 70-letnico. Navdušenemu lovcu in dobremu tovarišu želimo še mnogo let krepko zdravje in da bi se še dolgo ukvarjal z lovom ter gojitvijo divjadi.

Lovska družina Pšata

Umrli

Profesor Jože Maučec. Na njegov 65. rojstni dan – 19. 3. 1972 – je nevidna roka Morane odtrgala zeleni list. Nenadoma je prenehalo utripati blago srce direktorja šolskega centra kovinske stroke, odličnega pedagoga, zgodovinarja, turističnega delavca, ljubitelja narave, pravičnega lovca in predvsem človeka. Vedno in povsod je bil pripravljen prijeti za delo ali pomagati z nasveti ter posredovati s svojimi bogatimi izkušnjami. Kot

vzgojitelj več generacij dijakov ni nikdar opustil prilike seznanjati jih z lepotami narave in jim vzbujati ljubezen do »živane in cvetane«. V lovske vrste je stopil takoj po osvoboditvi ter bil ves čas član in dolgoletni odbornik LD Ptuj. Bil je iskren tovariš, ljubitelj in gojitelj divjadi.

Ko mu je lovski rog poslednjič zatrobil, ko je potihnil odmev spominske brakade, smo mu lovski tovariši spustili zelene vejice v prerani grob.

»Dragi Jože, počivaj mirno v domače zemlje jami, spomin nate ostal še dolgo bo med nami!«

LD Ptuj

Baldomir Jazbec, član naše LD je v 57. letu starosti 22. 2. 1972 za vedno zapustil lovske vrste. Bil je soustanovitelj naše LD, pred leti starešina in večkrat član upravnega odbora družine.

Ohranili ga bomo v častnem spominu. Naj mu bo lahka domača zemlja!

LD Jezero Komen – A. Z.

Alojz Podlogar, član LD Turjak, nas je januarja 1972 v starosti 77 let za vedno zapustil in se poslovil od zelene bratovščine.

Na njegovi zadnji poti smo ga spremili vsi njegovi lovski tovariši, mu v čast izstrelili zadnji strel in lovski rog mu je zadonel v zadnji poždrav.

Ostal nam bo v trajnem spominu.

Člani LD Turjak – S. K.

Karol Žvan, upokojeni lovski čuvaj goj. lovišča Triglav in član LD Stara Fužina, je v 71. letu starosti 16. 1. 1972 umrl zadet od kapi. Zanj lov ni bil zgolj šport, ampak tudi umetnost. Kot dober svetovalec, poln praktičnih izkušenj, je veliko doprinesel za lovstvo. Kadar je huda bohinjska zima gospodovala v lovišču, je rad hitel s hrano divjadi na pomoč. Posebno

ljubezen je posvečal srnjadi, medtem ko je lisice znal držati na kratko.

Dragi lovski tovariš, počivaj mirno pod vznožjem Triglava, mi te bomo pa ohranili v najlepšem spominu!

LD Stara Fužina

Franc Dreven, član LD Križevci, je 6. 3. 1972 nenadno končal svojo življenjsko pot, star komaj 50 let. Poštenega, odkritosrčnega lovskega tovariša ter skrbnega varuha divjadi bomo ohranili v najlepšem spominu.

LD Križevci
pri Ljutomeru

Franc Pavlin se je v 47. letu starosti dne 23. 2. 1972 za vedno poslovil. Iz Radovljice smo ga v velikem številu spremili na pokopališče v Lesce. Med vojno je bil interniran, po vojni pa miličnik. Kot namestnik komandirja postaje milice na Jese nicah se je včlanil v tamkajšnjo LD. Zadnjih šest let je bil komandir postaje milice v Radovljici, kjer je postal član LD Begunjsčica. Kljub bolehnosti se je aktivno udeleževal v organih občinske skupščine Radovljica in kot fotoamater. Za svoje vestno delo je bil odlikovan. V naši LD je bil več let član disciplinskega razsodišča.

Ohranili ga bomo v častnem in hvaležnem spominu.

LD Begunjsčica

Franc Kralj-Fronc iz Begunji se je po dolgi bolezni v 69. letu starosti letos na prvi dan pomladi za vedno poslovil. Da se je poleg svojega električarskega poklica vneto posvečal gasilstvu kot strojnik, je ob odprtem grobu lepo povedal zastopnik gasilskega društva, prav tako ga je kot predanega borca in organizacijsko delavnega lepo orisal predsednik ZB.

Po upokojitvi je več let opravljal službo pomožnega lovskega čuvaja v zgornjem delu našega lovišča na Pla-

ninci, kjer je oskrboval tudi lovsko kočjo. Ko je ozelenela planina, je komaj čakal, da se je preselil tja gor, kjer je do jesenske slane pasel zapupane mu trope. Kot spremeljevalec na gamski lov je marsikoga pripeljal do lepe trofeje. Radi smo ga obiskovali v njegovem kraljestvu in le prehitro so minevale ure in večeri ob prijetnem kramljanju. Franc je bil za slehernega izmed nas človek poštene duše, skrben »pastir« in pravi lovec.

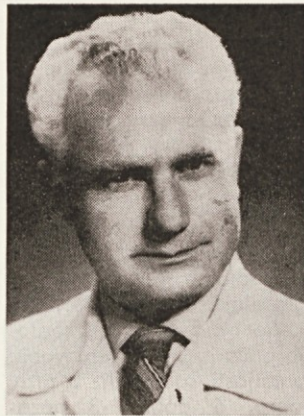
LD Begunjsčica

Janko Friček je umrl 20. 12. 1971, star 62 let. Z vso svojo dušo je bil planinec od leta 1923, kulturni delavec, zborovodja in igralec na ljudskih odrih od leta 1935. Bil je navdušen lovec, tajnik LD, starešina LD in ob koncu blagajnik ter pobornik gradenj lovske domov v Rušah in Zgor. Kungoti, član izpitne komisije LZ Maribor, predavatelj in mentor mladim lovcem vse od osvoboditve. Do bolniške postelje pred smrtjo vedno zdrav, nasmejan, prepevajoč. Upravičeno je bil lahko ponosen na znak za lovske zasluge, red za lovske zasluge II. stopnje in zlati Gallusov znak. Zaslužil jih je! Ne moremo pozabiti njegovih srebrnih las, družabnosti in človekoljubja ter njegovega čistega, jasnega baritona. Takega se bomo vedno spominjali.

LD Kungota – EZ

Janez Pintar, naš dolgoletni član, doma izpod Blegoša, je usahnil v 75. letu starosti. Že v rani mladosti je občutil vso težo življenja; skoraj še deček je moral na delo v gozdove, kjer je vzljubil naravo in divjad. Dolgo je bil tudi lovski čuvaj v blegoških revirjih. Čuvanje in krmljenje divjadi je bilo njegovo najljubše opravilo. Kot član naše LD si je pridobil velik ugled. Člani LD in drugi številni občani smo se od njega poslovili 13. 2. 1972. Lovci iz Rovt in okolice ga bomo ohranili v trajnem spominu.

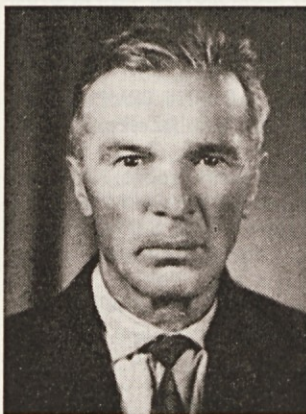
LD Rovte – P. L.

Janko Friček

Janez Pintar

Franc Kordiš

Franceta Kordiša iz Retij, sostanovitelja, starešino, gospodarja in kinologa naše LD, smo 23. 2. 1972 spremili k grobu na Tabor v Loškem potoku. Dočakal je 70 let, član LD pa je bil vse od leta 1946. Kot vnet kinolog in gojitelj istrskih goničev je dobil posebno priznanje. Ohr-

njanju lovske šeg in navad je posvečal veliko pozornost. Pokojnemu lovskega tovariša časten in trajen spomin!

LD Loški potok

Vinko Samsa iz Malega loga v Loškem potoku nas je star komaj 43 let 10. 9. 1971 nenadoma zapustil. Izhajal je iz zavedne delavske družine, ki je od vsega začetka delovala v NOB. Star komaj 16 let je šel v partizane in bil kurir v zaščitni četi XVIII. udarne divizije. Pri napadu na sovražnikovo postojanko v Žužemberku je bil ranjen, kar ga je tudi spravilo v pre-rani grob. Kmalu po osvoboditvi je stopil v našo LD in bil lovec do svoje smrti. Na zadnji poti ga je spremljala godba in ob odprtem grobu se je od njega poslovil v imenu lovcev Mirko Anzeljč, v imenu krajevnih organizacij pa Ivan Lavrič. Poštenega lovskega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

LD Loški potok – M. V.

Iz LD Starše

Jože Petrovič, dolgoletni gospodar in nazadnje tajnik LD, je umrl 11. 1. 1972 v 47. letu starosti. Veliko je doprinesel za zgraditev lovske kočje in da je družina dobila lovski prapor, ki je prav njega prvega spremljal na poti v večna lovišča, na pobreško pokopališče. Kot dolgoletni član upravnega odbora LD je bil vsem svetel zgled. Njegov delež pri gospodarjenju v lovišču in delovanju LD je bil tolik, da ga bo težko nadomestiti.

Rudi Kandrič, predsednik disciplinskega razsodišča LD, je umrl 29. 1. 1972 v 67. letu. Z vso vneto je usposabljal mlajše lovce in skoraj vsako leto predsedoval občnemu zboru. Njegove bogate izkušnje, pedantnost, poštenost in veliko ljubezen do narave smo vsi globoko cenili.

Draga lovska tovariša, mirno spita svoj večni sen!

Člani LD Starše

Lovska kinologija

V počastitev 50-letnice lovstva v Prekmurju razpisujemo

UPORABNOSTNO TEKMO PSOV PTIČARJEV VSEH PASEM

15., 16. in 17. septembra 1972 v lovišču »Fazan«, Belčinci.

Na tekmi bo podeljen naslov REPUBLIŠKI PRVAK V DELU.

Psom in vodnikom, ki bodo tekmo pozitivno opravili, bodo podeljene nagrade in priznanja.

Pravico do udeležbe imajo psi ptičarji vseh pasem in obeh spolov iz SR Slovenije, ki so vpisani v rodovno knjigo.

Bolni psi in goneče se ali visoko breje psice ne morejo tekmovati. Sodili bodo sodniki sodniškega zbora DLP po pravilniku o vsestranski uporabnosti preizkušnji psov ptičarjev.

Vodniki naj prijavijo pse do 1. julija 1972 na naslov: Lovska zveza Prekmurje, 69000 Murska Sobota. Prijavnina je 30 din.

Prireditelj bo takoj po prejemu prijave dostavil prijavitelcu vsa potrebna navodila in izvleček iz pravilnika o uporabnosti preizkušnji psov ptičarjev. Pripravljeni smo oskrbeti potrebna prenočišča in druge turistične usluge, kar naj si tekmovalci čimprej rezervirajo preko naše Zveze.

Lovska zveza Prekmurje

Preizkušnja psov ptičarjev v Prekmurju

Dne 15. in 16. aprila 1972 sta bila v Murski Soboti pregled psov ptičarjev in preizkušnja njihovih prirojenih lovnih zasnov. Na pregledu je bilo 18 psov, na preizkušnji pa 13. Vodja preizkušnje je bil Štefan Hajduk, referent za kinologijo LZ Prek-

murje. Sodila sta Ivan Caf in Ljuban Zadnik. Teren, stalež divjadi in tudi vreme so bili za preizkušnjo primerni, organizacija pa vzorna.

Od 13 preizkušenih psov 2 nista bila pozitivno ocenjena, ker sta vodnika predčasno zapustila teren. II. oceno je doseglo 5 nemških kratkodlakih ptičarjev in 1 ostrodlaki nem. ptičar, III. oceno pa 5 nem. kratkodlakih ptičarjev. Pri ocenjevanju zunanosti so dobili: 8 prav dobro, 6 dobro, 3 nezadostno. Nezadostno sta dobila dva psa zaradi enostransko skritih mod in ena psica, ker je imela močno podsekavno zobovje. V splošnem je bil pasji material nadporečno dober.

Psi so navedeni po žrebem vrstnem redu, ocene iz posameznih predmetov pa po temle vrstnem redu: sledenje zdrave divjadi, nos, stoja, iskanje in vodljivost.

Bar Ravenski, RMPki 3969, vodnik J. Špilak, neocenjen, telesna ocena dobro.

As Prleški, RMPri 355, vodnik Ignac Horvat, II. ocena; 3, 4, 4, 3, 3. Telesna ocena dobro.

Diks Dolička, RMPki 3940, vodnik Štefan Lutar, II. ocena; 4, 4, 3, 2, 2. Telesna ocena prav dobro.

As Dokležovski, RMPki 3962, vodnik Branko Radišič, III. ocena; 2, 3, 2, 3, 3. Telesna ocena dobro.

Dingo Dolička, RMPki 3941, vodnik Rudolf Zelko, III. ocena; 2, 4, 2, 3, 2. Telesna ocena prav dobro.

Danja Dolička, RMPki 3942, vodnik Franc Solar, II. ocena; 4, 3, 3, 2, 2. Telesna ocena prav dobro.

Bor Ravenski, RMPki 3972, vodnik Luka Oskomič, II. ocena; 3, 4, 4, 2, 2. Telesna ocena prav dobro.

Dina Dolička, RMPki 3945, vodnik Štefan Gregor, II. ocena; 3, 4, 4, 3, 3. Telesna ocena prav dobro.

Dika Dolička, RMPki 3944, vodnik Karel Klement, III. ocena; 2, 4, 4, 2, 2. Telesna ocena prav dobro.

Cita Topolovska, RMPki 4019, vodnik Franc Bence, III. ocena; 2, 3, 3, 3, 2. Telesna ocena dobro.

Adi Dokležovski, RMPki 3957, vodnik Henrik Obal, neocenjen, telesna ocena dobro.

Dana, RMPki 3873, vodnik Henrik Suhič, II. ocena; 3, 4, 3, 3, 4. Telesna ocena prav dobro.

Dijana Dolička, RMPki 3943, vodnik Aleksander Lepoša, III. ocena; 2, 3, 2, 2, 2. Telesna ocena nezadostno.

Upajmo, da bomo vsaj polovico teh psov videli na jesenski preizkušnji, ko bodo vodniki pokazali, kaj so pse naučili v poletnih mesecih. Prekmurska lovka zveza je prve tri plasirane vodnike nagradila s praktičnimi darili.

Priznati moram, da je prekmurska lovka zveza v kinologiji še vedno med vodilnimi in je za to jesen celo predvidela splošno uporabnostno tekmo ptičarjev. To ni majhen grižljaj, toda že danes sem prepričan, da bo vse potekalo po programu brez zastoja. Ne bi bilo slabo, če bi se druge zveze zgledovale po prekmurski in tudi priredile uporabnostne preizkušnje, na katerih ptičarji pokažejo, če so pravilno šolani. Uporabnostna tekma v Prekmurju bo priložnost, da se srečajo vodniki in tudi gledalci iz raznih krajev Slovenije, posebno pa kinološki referenti pri zvezah in lovskih družinah.

Pripominjam, da je preizkušnja potekala v prijetnem tovariškem vzdušju in po objavi rezultatov ni bilo pritožb niti s strani vodnikov niti organizatorjev.

Ljuban Zadnik,
kinol. sodnik

Prijavljene paritve

Vsi navedeni psi plemenjaki in plemenjakinje so uspešno opravili preizkušnjo.

Kdl. jazbečarji:

Bari Gomilski, JRJki 1201 – Biba, JRJki 1214, leglo 10. 5. Rejec Danijel Lončarič, Pečke 14, 62321 Makole.

Bari Gomilski, JRJki 1201 – Dora, JRJki 342, leglo 7. 4. Rejec Jože Potočnik, Stari log 34, 62331 Pragersko.

Resasti jazbečarji:

Ilo Janinski, JRJri 1233 – Učka Reseniška, JRJri 381,

leglo 17. 6. Rejec Ivan Koštomaj, Virnski vrh, 63204 Dobrna.

Nemški prepeličarji:

Lord v. d. Buchenrausche, JRNPr 12 – Hojka Celjska, JRNPr 15, leglo 10. 6. Rejec Andrej Hafner, Binkel 25, 64220 Škofja Loka.

Lord v. d. Buchenrausche, JRNPr 12 – Heka Šmohor-ska, JRNPr 9, leglo 30. 5. Rejec Alojz Vežjak, Sp. Poljčane 35, 62319 Poljčane.

Koker španjeli:

Bili, JRKŠ 734 – Brina Kokrška, JRKŠ 1326, leglo 14. 6. Rejec Drago Jazbec, Valjavčeva 3, 64000 Kranj.

Bil Zeleniški, JRŠK 1340 – Soraya, JRŠK 1317, leglo 8. 6. Rejec Vincenc Jesenovec, Vnanje gorice 9, 61351 Brezovica.

Črt, JRŠK 1338 – Adica, JRŠK 1306, leglo 30. 5. Rejec Ivan Štritof, Sp. Pohonca 1, 68253 Artiče.

Črt, JRŠK 1338 – Alka, JRŠK 1386, leglo 29. 5. Rejec Ivan Deržanič, Trebež, 68253 Artiče.

Nemški kdl. ptičarji:

Bor, JRPki 7083 – Derna, JRPki 7076, leglo 26. 5. Rejec Ivan Lahovič, Jereslavec 6, 68258 Kapele.

Atoš Veleniški, JRPki 6937 – Aga iz Dominega vrta, JRPki 6944, leglo 26. 6. Rejec Mr. Rode Dominik, Staničeva 23, 61000 Ljubljana.

Eso Marovški, JRPki 7125 – Besa Škedenjska, JRPki 7071, leglo 21. 6. Rejec Ivan Petrovar, Stanovno 27, 62259 Ivanjovci.

Bir, JRPki 4977 – Diva, JRPki 7053, leglo 30. 5. Rejec Franko Saksida, Kolodvorska 19, 65294 Dornberk.

Bir, JRPki 4977 – Astra Lijaška, JRPki 4994, leglo 5. 6. Rejec Ivan Baša, Gradišče 19, 65292 Renče.

Arno, JRPki 5233 – Biba Dokležovska, JRPki 4793, leglo 17. 6. Rejec Leopold Vindiš, Dokležovje 13, 69231 Belčinci.

Boj, JRPki 6331 – Brina Čavenska, JRPki 4036, leglo 15. 6. Rejec Miloš Poljak, Pod Stražo 6, 64260 Bled.

Aron, JRPki 7008 – Bistra Obreška, JRPki 7016, leglo

15. 5. Rejec Karel Simončič, Ploče 138, 65270 Ajdovščina, Don, JRPki 7223 – Biba, JRPki 7232, leglo 21. 5. 1972. Rejec Rudi Gabrič, Strma pot 6, 68270 Krško.

Nemški resasti ptičariji:

Bingo v. Schwaigbach, JRPri 2755 – Drina, JRPri 2743, leglo 14. 6. Rejec Bogomir Trtnik, Polje 360, 61000 Ljubljana.

Cito, JRPri 1967 – Dina Polenška, JRPri 2714, leglo 20. 6. Rejec Franc Feuš, Rajh Nade 14, 69240 Ljutomer. Ari, JRPri 2751 – Ava II. Atovska, JRPri 2023, leglo 5. 6. Rejec Feliks Purg, Breg 21, 62322 Majšperk. Tar, JRPri 1479 – Leva Leščanska, JRPri 1204, leglo 5. 6. Rejec Pavel Bogovič, Sp. Pohanca 22, 68253 Arčiče.

Lovski terierji:

Boj, JRLt 3659 – Osa, JRLt 3664, leglo 11. 4. Rejec Burgar Ivan, Vnanje gorice 39, 61351 Brezovica pri Ljubljani.

Ardi Škalski, JRLt 2912 – Rija Kalvariška, JRLt 5611, leglo 10. 5. Rejec Krajnc Jože, Rosinova 1, 62000 Maribor.

Kip Pobreški, JRLt 2918 – Dida Potoška, JRLt 2922, leglo 19. 5. Rejec Pegam Anton, Hrastje 1, 68263 Cerklje ob Krki.

Don Pobreški, JRLT 3544 – Bara, JRLT 5614, leglo 25. 4. Rejec Cesar Anton, Kajuhova 7, 62380 Slovenj Gradec.

Čiko, JRLT 5538 – Nada Travnogorska, JRLT 5640, leglo 8. 4. Rejec LD Sodražica (Marolt Leopold), Jelovec 2, 61317 Sodražica.

Dingo Diljski, JRLT 1269 – Alka Dobrenjska, JRLT 3529, leglo 26. 4. Rejec Hajnžič Franc, Kušernik 24, 62231 Pernica.

Bor, JRLT 3650 – Ara, JRLT 5574, leglo 25. 3. Rejec Andromako Sretin, 61210 Šentvid nad Ljubljano.

Boj (Banci), JRLT 5723 – Bistra, JRLT 5593, leglo 6. 5. Rejec Krevelj Jože, Dolenja vas 30, 68270 Krško.

Miki, JRLT 5504 – Divna, JRLT 3216, leglo 23. 3. Rejec Babič Franc, Videm 66, 61312 Videm-Dobrepolje.

Alf v. d. Sauranschen, JRLT 5784 – Ceza, JRLT 5553, le-

glo 21. 6. Rejec Tone Pikl, Ter 6a, 63333 Ljubno.

Arči Poliški, JRLT 5741 – Ida Travnogorska, JRLT 2839, leglo 1. 6. Rejec Franc Kurent, Jelovškova 5g, 61356 Dobrova pri Ljubljani.

Alf v. d. Sauranschen, JRLT 5784 – Vesna Reseniška, JRLT 2916, leglo 15. 6. Rejec Ivan Klančnik, Gotovlje 92, 63310 Zalec.

Don Pobreški, JRLT 3538 – Bistra, JRLT 3099, leglo 1. 6. Rejec Albert Ogris, Zg. Leben 45, 62380 Slovenj Gradec.

Don Pobreški, JRLT 3544 – Ajda JRLT 5706, leglo 14. 6. Rejec Karlo Krihbaum, 62317 Oplotnica (št. 55).

Bor, JRLT 3650 – Cica, JRLT 5577, leglo 11. 6. Rejec Franc Fister, 64202 Naklo (št. 23). Fuli (Biser), JRLT 5724 – Asa, JRLT 2924, leglo 4. 6. Rejec Ignac Cener, Narpelj 15, 68270 Krško.

Boj, JRLT 3659 – Bistra, JRLT 5683, leglo 30. 5. Rejec Albin Kucler, L. Pesjakove 16, 61000 Ljubljana.

Brak-jazbečariji:

Cero, JRBj 3199 – Bora, JRBj 3154, leglo 20. 5. Rejec Lekan Franc, Ipavčeva 10, Vir, 61230 Domžale.

Aras, JRBj 3203 – Ada, JRBj 2109, leglo 2. 3. Rejec Klopčič Štefan, Pogled 4, 61251 Moravče.

Daso, JRBj 2184 – Bika Rokovška, JRBj 3177, leglo 3. 5. Rejec Suša Milan, Zg. Pohanca 38, 68256 Sromlje.

Don, JRBj 3005 – Dora, JRBj 3189, leglo 7. 4. Rejec Ušaj Jože, Vilovge 80, 65261 Šempas.

Daso, JRBj 2184 – Nuša Vinarska, JRBj 1983, leglo 6. 5. Rejec Kolar Anton, Poljčane 108, 62319 Poljčane.

Bil Žalski, JRBj 1686 – Ela Šmohorska, JRBj 2042, leglo 28. 6. Rejec Ivan Knez, Strmca, 63270 Laško.

Muri, JRBj 3261 – Beba, JRBj 3107, leglo 18. 6. Rejec Adolf Celin, Jablanica 31, 66250 Ilirska Bistrica.

Daso, JRBj 2184 – Živa Reseniška, JRBj 1691, leglo 15. 6. Rejec Edi Petelinšek, 63205 Vitanje.

Jaro, JRBj 2037 – Breza, JRBj 2195, leglo 13. 6. Rejec Franc Petek, Pongrac 43, 63302 Griže.

Coko Blegoški, JRBj 2068 –

Na preizkušnji ptičarjev, Ljubljansko polje, 23. 4. 1972

Foto C. Pogačar

Dena, JRBj 2154, leglo 12. 6. Rejec Zdravko Vilar, 62360 Radlje ob Dravi (št. 169).

Bil Žalski, JRBj 1686 – Ajka, JRBj 3222, leglo 13. 5. Rejec Mirko Kovač, Šmarjeta, 63273 Rimske Toplice.

Muri, JRBj 3261 – Dika Velikolaška, JRBj 3257, leglo 9. 6. Rejec Janez Grča, Jamska 3, 66230 Postojna.

Muri, JRBj 3261 – Bistra, JRBj 1652, leglo 4. 6. Rejec Janez Grča, Jamska 3, 66230 Postojna.

Coko Blegoški, JRBj 2068 – Lea, JRBj 3152, leglo 16. 4. Rejec Boris Šurbek, Jakšičeva 2, 61000 Ljubljana.

Brin, JRBj 1473 – Bara Osilniška, JRBj 3161, leglo 20. 5. Rejec Jože Boldan-Silni, Cankarjeva 7, 61330 Kočevje.

Brin, JRBj 3204 – Bistra, JRBj 3128, leglo 20. 7. Rejec Lado Nučič, Račna 6, 61290 Grosuplje.

Lumpi Šmohorski, JRBj 3172 – Beso, JRBj 1905, leglo 16. 5. Rejec Alojz Mihev, Heroja Maroka, 68290 Sevnica.

Istrski kdl. goniči:

Agi, JRGki 7253 – Cenza Velikolaška, JRGki 4822, leglo 4. 6. Rejec Stojan Vojnovog, Rakovnik 30, 68232 Šentrupert.

Ero Velikolaški, JRGki 6991 – Biba, JRGki 7165, leglo 6. 6. Rejec Franc Sintič, Brezovica 2, 68312 Podbočje.

Hajduk, JRGki 7148 – Cita, JRGki 4799, leglo 3. 6. Rejec Jože Krivec, LD Kajuh, Gorica 29, 63201 Šmartno v Rožni dolini.

Bister Ojstrški, JRGki 5759 – Jaga, JRGki 7180, leglo 7. 6. Rejec Tajšek Anton,

Primož 35, 63230 Šentjur pri Celju.

Dali, JRGki 7042 – Bara, JRGki 6901, leglo 22. 4. Rejec Rafael Štanc, 65271 Vipava (št. 143).

Bister, JRGki 5049 – Cita Deška Puštalska, JRGki 7300, leglo 11. 6. Rejec Franc Heberle, Selo 56, 64260 Bled. Čaro Ojstrški, JRGki 6996 – Alka, JRGki 7186, leglo 30. 4. Rejec Jože Levstik, Podtabor 35, 61313 Struge.

Aro, JRGki 7103 – Borka, JRGki 7134, leglo 31. 5. Rejec Ivan Hrovat, Kamni vrh 13, 61303 Zagradec.

Goran, JRGki 7195 – Era, JRGki 4657, leglo 15. 5. Rejec Jože Boldan-Silni, Cankarjeva 7, 61330 Kočevje. Ben, JRGki 7342 – Hitra Javorniška, JRGki 7187, leglo 26. 6. Rejec LD Sodražica, Petrinci 6, 61317 Sodražica.

Posavski goniči:

Eko Negojniški, JRGp 10020 – Ajka, JRGp 10077, leglo 22. 6. Rejec Maks Šarman, Jenkova 78, 62000 Maribor. Boj, JRGp 7948 – Darka Negojniška, JRGp 7951, leglo 5. 6. Rejec Ciril Vratinar, 63333 Ljubno ob Savinji (št. 156).

Balkanski goniči:

Hiti Meninski, JRGb 10004 – Ada, JRGb 10008, leglo 30. 4. Rejec Janko Cerar, Trnjava 21, 61225 Lukovica.

Honoveranski barvarji:

Bitt, JRH Hb 174 – Resa, JRHb 171, leglo 7. 6. Rejec Ivan Fabjan, ZGD Triglav, 64260 Bled.

Kinološka zveza Slovenije

Cenik za lov inozemskih lovskih gostov v Sloveniji

(Sprejet na seji uprav. odbora LZS, 11. 3. 1972)

Inozemski lovski gostje smejo loviti v Sloveniji pod pogoji, ki jih naveda cenik.

Vse informacije o lovu posreduje Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Župančičeva 9, telefon Ljubljana 21-245.

I. Splošna določila

Dnevne lovne pristojbine, odstrelne takse, plen in druge usluge se plačujejo v dolarjih ali drugih devizah, preračunano na osnovi dolarja.

Trofeje se ocenjujejo po obrazcu Mednarodnega lovskega sveta (C. I. C.).

Strel na jelenjad je dovoljen na razdaljo 150 m z lovsko risanico najmanj kalibra 7 mm in s kroglo udarne moči najmanj 250 kgm.

Srnjad in gamse je dovoljeno streljati z lovsko risanico kal. 6,5 mm in z močnejšim, pa tudi z nabojem 5,6 × 61.

Strel na medveda je dovoljen do 150 m razdalje z lovsko risanico kal. 7 × 64 ali z močnejšim in z nabojem udarne moči najmanj 250 kgm.

Za divje prašiče veljajo naboji kakor za jelenjad.

Za divjega petelina in ruševca so dovoljene šibre najmanj 3,5 mm premera, razen tega tudi lovška risanica, vendar ne malokalibrska puška .22 LR.

Za navedeno divjad so dovoljene šibre z naslednjimi najmanjšimi premeri:

košorna, poljska jerebica in gozdni jereb	2,5 mm
zajac, fazan in divja raca	3 mm
divja gos	3,5 mm

Pri lovu na malo divjad je dovoljeno uporabljati šibre, ki se polnijo največ z dvema nabojema.

Na lovu je lovski gost dolžan upoštevati navodila spremljevalca in streljati le na divjad, katero mu ta določi.

Če gost upleni ali obstreli divjad, ne da bi za to dobil od spremljevalca dovoljenje, plača kot odškodnino dvojno odstrelno takso ali odškodnino za zastrelitev.

V nekaterih loviščih Slovenije se cene za odstrel male divjadi nekoliko razlikujejo od cen v tem ceniku. Goste je treba z njimi seznaniti še pred lovom.

II. Lovne pristojbine, odstrelne takse, odkup divjačine

Jelenjad

Lovna doba na:

jelena od 16. VIII. do 31. XII.,
ruk od 10. IX. do 5. X.,
košuto in tele od 1. X. do 15. I.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 20 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofeje za transport,
organizacija lova,
uporaba psa, večjega dela po krvnem sledu.

a) Odstrel jelena:

do 130 točk	100 \$
od 130,1 do 150 točk	150 \$
od 150,1 do 160 točk	200 \$
od 160,1 do 170 točk	250 \$
od 170,1 do 175 točk	350 \$
od 175,1 do 180 točk	500 \$
od 180,1 do 185 točk	650 \$
od 185,1 do 190 točk	800 \$
od 190,1 do 195 točk	1000 \$
od 195,1 do 200 točk	1200 \$
od 200,1 do 204 točk	1400 \$
od 204,1 do 207 točk	1600 \$
od 207,1 do 210 točk	1800 \$
za vsako nadaljnjo točko čez 210 točk še po 30 \$	

Za zastreljenega in nenajdenega jelena kategorije I a ali I b plača lovski gost odškodnino 250 \$,

za jelena kategorije II b pa 100 \$ odškodnine, pod pogojem, da je bil v navzočnosti lovskega gosta uporabljen pes, več delo po krvnem sledu.

Kot trofeja pripada lovskemu gostu rogovje z lobanjo, po želji pa tudi cela glava z vratom v koži.

b) Odstrel košute ali teleta:

Odstrelna taksa za košuto ali tele 20 \$.

Za zastreljeno in nenajdeno košuto ali tele plača lovski gost 40 \$ odškodnine, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več delo po krvnem sledu.

c) Odkup uplenjene jelenjadi kg po 1,5 \$.

Damjeki

Lovna doba na

jelena od 16. IX. do 31. I.,
košuto in tele od 1. X. do 31. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 15 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofeje za transport,
organizacija lova,
uporaba psa, večjega dela po krvnem sledu.

a) Odstrel jelena:

do 100 točk	100 \$
od 100,1 do 110 točk	120 \$
od 110,1 do 130 točk	250 \$
od 130,1 do 140 točk	350 \$
od 140,1 do 150 točk	450 \$
od 150,1 do 160 točk	550 \$
od 160,1 do 165 točk	650 \$
od 165,1 do 170 točk	750 \$
od 170,1 do 175 točk	850 \$
od 175,1 do 180 točk	1000 \$
za vsako nadaljnjo točko čez 180 točk še po 80 \$	

Za zastreljenega in nenajdenega jelena plača lovski gost odškodnino 250 \$ pod pogojem, da je bil v navzoč-

nosti lovskega gosta uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

Kot trofeja pripada lovskemu gostu rogovi z lobanjo, po želji pa tudi cela glava z vratom v koži.

b) Odstrel košute ali teleta:

Odstrelna taksa za košuto ali tele 20 \$.

Za zastreljeno in nenajdeno košuto ali tele plača lovski gost 50 \$ odškodnine, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

c) Odkup uplenjene divjadi kg po 2 \$.

Mufloni

Lovna doba od 1. X. do 31. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 15 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofeje za transport,
organizacija lova,
uporaba psa, veččega dela po krvnem sledu.

a) Odstrel ovna:

do 150 točk	200 \$
od 150,1 do 165 točk	300 \$
od 165,1 do 175 točk	400 \$
od 175,1 do 185 točk	500 \$
od 185,1 do 195 točk	600 \$
od 195,1 do 205 točk	700 \$
od 205,1 do 210 točk	800 \$
za vsako nadaljnjo točko nad 210 točk	100 \$

Za zastreljenega in nenajdenega muflona-ovna plača gost odškodnino 300 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

Kot trofeja pripadajo lovskemu gostu rogovi z lobanjo, po želji pa tudi muflonova koža.

b) Odstrel ovce:

Odstrelna taksa za ovco 20 \$.

Za zastreljeno in nenajdeno ovco plača gost 40 \$ odškodnine, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

c) Odkup uplenjene divjadi kg po 2 \$.

Srnjad

Lovna doba na:

srnjaka od 1. VI. do 30. XI.,
prsk od 25. VII. do 15. VIII.,
srno in mladiča od 1. IX. do 31. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 10 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofeje za transport,
organizacija lova,
uporaba psa, veččega dela po krvnem sledu.

a) Odstrel srnjaka:

do 70 točk	30 \$
od 70,1 do 80 točk	40 \$
od 80,1 do 85 točk	45 \$
od 85,1 do 90 točk	50 \$
od 90,1 do 95 točk	55 \$
od 95,1 do 100 točk	60 \$

od 100,1 do 105 točk	70 \$
od 105,1 do 110 točk	80 \$
od 110,1 do 115 točk	120 \$
od 115,1 do 120 točk	180 \$
za vsako nadaljnjo točko nad 120 točk	20 \$
za vsako nadaljnjo točko nad 130 točk	50 \$

Za zastreljenega in nenajdenega srnjaka plača gost 30 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

Kot trofeja pripada lovskemu gostu rogovi z lobanjo.

b) Odstrel srne ali mladiča:

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 5 \$.

Odstrelna taksa za srno ali mladiča 5 \$.

Za zastreljeno in nenajdeno srno ali mladiča plača lovski gost odškodnino 25 \$, pod pogojem, da je bil v njegovi navzočnosti uporabljen pes, več del po krvnem sledu.

c) Odkup uplenjene srnjadi kg po 2 \$.

Gamsi

Lovna doba na:

kozla od 1. VIII. do 31. XII.,
prsk od 20. X. do 10. XII.,
kozy od 1. IX. do 31. XII.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 15 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofeje za transport,
organizacija lova.

a) Odstrel kozla ali koze:

do 70 točk	90 \$
od 70,1 do 80 točk	100 \$
od 80,1 do 85 točk	115 \$
od 85,1 do 100 točk za vsako točko še po	4 \$
od 100,1 do 103 točk	200 \$
od 103,1 do 106 točk	220 \$
od 106,1 do 110 točk	250 \$
za vsako nadaljnjo točko čez 110 točk še po	30 \$

Za zastreljenega in nenajdenega kozla ali kozo plača lovski gost 90 \$ odškodnine.

Lovskemu gostu pripadajo kot trofeja rogovi z lobanjo in čop, po želji pa tudi cela glava z vratom v koži.

b) Odkup uplenjene divjadi kg po 1,5 \$.

Medved

Lovna doba: teden dni pred polno luno marca, aprila, oktobra, novembra in decembra.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 30 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
izkoženje medveda,
organizacija lova,
uporaba psa, veččega dela po krvnem sledu.

Odstrel medveda:

do 200 točk	500 \$
od 200,1 do 210 točk	550 \$
od 210,1 do 220 točk	600 \$
od 220,1 do 230 točk	650 \$
od 230,1 do 240 točk	700 \$
od 240,1 do 250 točk	800 \$

od 250,1 do 260 točk	900 \$
od 260,1 do 270 točk	1000 \$
od 270,1 do 280 točk	1150 \$
od 280,1 do 290 točk	1300 \$
od 290,1 do 300 točk	1600 \$
za vsako nadalj. točko čez 300 točk še po	80 \$

Za zastreljenega in nenajdenega medveda plača lovski gost odškodnino 500 \$, pod pogojem, da je bil v gostovi navzočnosti uporabljen pes, večč dela po krvnem sledu. Za zgrešeni strel na medveda plača lovski gost odškodnino 100 \$.

Kot trofeja pripada gostu koža z lobanjo, po želji pa tudi ves medved.

Divji petelin in ruševca

Lovna doba na:

divjega petelina od 15. IV. do 31. V.,
ruševca od 16. IV. do 15. VI.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 10 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav.

Odstrelna taksa za div. petelina 200 \$.

Odstrelna taksa za ruševca 100 \$.

Za vsakega zgrešenega ali zastreljenega div. petelina plača gost 150 \$ odškodnine, za ruševca pa 80 \$.

Kot trofeja pripada gostu div. petelin ali ruševca.

Divji prašiči

Lovna doba: od 16. VII. do 15. II.

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 10 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
spremljevalec,
uporaba lovskih naprav,
priprava trofej za transport,
organizacija lova,
uporaba psa, veččega dela po krvnem sledu.

Odstrel merjasca:

do 90 točk	50 \$
od 90,1 do 100 točk	80 \$
od 100,1 do 110 točk	120 \$
od 110,1 do 120 točk	180 \$
od 120,1 do 130 točk	300 \$
za vsako nadaljnjo točko čez 130 točk še po	30 \$

Odstrel prašiča v 1. letu star.	30 \$
Odstrel prašiča v 2. letu star.	40 \$
Odstrel svinje	50 \$
Zastreljen in nenajden prašič v 1. letu star.	15 \$
Zastreljen in nenajden prašič v 2. letu star.	25 \$
Zastreljena in nenajdena svinja	35 \$
Zastreljen in nenajden merjasec	50 \$

Če se pogona udeleži najmanj 10 lovcev, ga lahko plačajo pavšalno:

za prvi dan po osebi	30 \$
za vsak nadaljnji dan po osebi	25 \$

S temi pavšalnimi zneski so plačane dnevne lovne pristojbine in odstrelne takse za divje prašiče, uplenjene na pogonu.

Kot trofeja pripadajo gostu čekani, po želji pa tudi koža z glavo. Če gost vzame kožo ali pa samo glavo, je zaželeno, da odkupi tudi divjačino; če je ne odkupi, plača 50 % vrednosti divjačine.

Odkup uplenjene divjadi kg po 1,5 \$.

Druga (mala) divjad

Dnevna lovna pristojbina vsakega gosta 5 \$.

S to pristojbino je plačano:

vstop v lovišče,
organizacija lova,
spremljevalec z dresiranim psom (kolikor se lova udeleže najmanj 4 lovci, sicer se plača uporaba psa posebej 5 \$).

Odstrelne takse:

zajec (lovna doba od 15. X. do 31. XII.)	10 \$
fazan (lovna doba od 1. IX. do 15. I.)	5 \$
jerebica (lovna doba od 1. IX. do 30. XI.)	4 \$
kotorna (lovna doba od 16. IX. do 31. XII.)	4 \$
gozdni jereb (lovna doba od 16. VIII. do 30. XI.)	4 \$
divja raca (lovna doba od 1. VIII. do 31. I.)	3 \$
divja gos (lovna doba od 1. VIII. do 31. III.)	3 \$
kljunač (lovna doba od 1. VIII. do 31. III.)	4 \$
golob ali grlica (lovna doba od 1. VIII. do 31. XII.)	0,75 \$
prepelica (lovna doba od 16. VIII. do 30. XI.)	0,75 \$
kozica (lovna doba od 1. VIII. do 31. III.)	0,75 \$

V loviščih, kjer odstrel fazank ni dovoljen, plača lovski gost 10 \$ odškodnine za uplenjeno fazanko.

Uplenjena divjad pripada lovskemu gostu.

Za vsakega gonjača ali nosača plača lovski gost po 5 \$ dnevno.

Lovski gost lahko dobi tolmača, ki ga plača po dogovoru.

Ljubljana, 1. IV. 1972.

Lovska zveza Slovenije

Pred koč LD Solčava (1700 m)

Foto I. Napotnik

Druga stran medalje za odlikovane
trofeje in nagrajene fotografije

r a z p i s u j e

Natečaj za najboljšo fotografijo iz lovstva in varstva narave

Fotografije bodo razstavljene na Slovenski lovski razstavi Maribor 1972, od 7. do 15. oktobra.

Pravica sodelovanja je neomejena.

Fotografije bo ocenila posebna žirija, ki jo bo imenovala Lovska zveza Slovenije.

Nagrade za najboljše črno-bele fotografije:

1. nagrada 1.000,00 din in zlata medalja
2. nagrada 500,00 din in srebrna medalja
3. nagrada 300,00 din in bronasta medalja
4. nagrada 200,00 din in bronasta medalja

Nagrade za najboljše barvne fotografije:

1. nagrada 1.000,00 din in zlata medalja
2. nagrada 500,00 din in srebrna medalja
3. nagrada 300,00 din in bronasta medalja
4. nagrada 200,00 din in bronasta medalja

Vsi sodelujoči avtorji prejmejo posebne diplome.

Rok za dostavo fotografij na Lovsko zvezo Slovenije je do 1. septembra 1972.

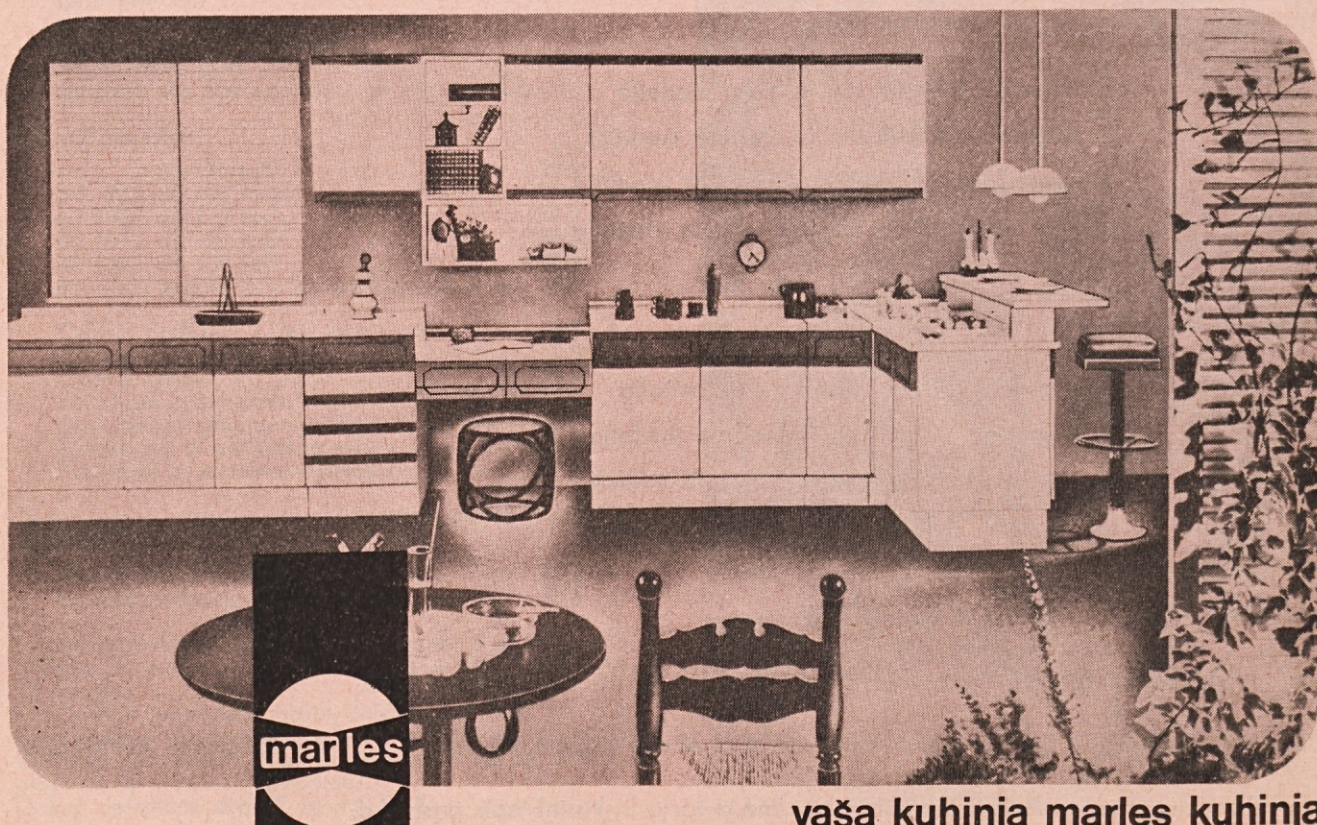
Črno-bele fotografije morajo biti v velikosti 30×40 cm, barvne pa od 13×18 cm dalje, vse nekaširano.

Na hrbtni strani vsake fotografije mora biti ime avtorja in kratek opis posnetka.

VENERA DRUGAČE KOT DRUGI

VENERA s pripravnim barom in visokimi stolčki. Posrečena rešitev za hitro strežbo in obenem odlična povezava kuhinje z jedilnim kotičkom ali dnevno sobo. V kuhinjskem delovnem nizu je gospodinjska pisarna: mizica, zaprta omarica z vdelano blagajno, police za telefon, radijski sprejemnik, kuharske knjige. Koristne novosti za prijetnejše počutje, smotrnost – marles pripravnost!

vaša kuhinja marles kuhinja

TRGOVINA LOVSKEGA OROŽJA **GIANNELLA**

TRST

Via C. Battisti 8 (blizu Stande)
Via. B. Cellini 2 (blizu železniške postaje)

Velika izbira artiklov za lov, ribolov,
podvodni šport in podobno

Orožje znamk Beretta, Franchi,
Breda, Zoli in Bernardelli

V tej številki objavljamo nekaj povzetkov iz *Zelene knjige*

Zelena knjigo **o ogroženosti okolja v Sloveniji**

dobite v vseh knjigarnah
oziroma jo naročite pri Prirodoslovnem društvu Slovenije,

Novi trg 4
61000 LJUBLJANA

Cena knjigi 39 din

Uporabnostna tekma **psov ptičarjev vseh pasem**

15.–17. septembra 1972 v lovišču »Fazan«, Beltinci

Razpis tekme v tej številki na strani 92!

POZIVAMO vse lovce, ki so v preteklih letih opravili
sodniški izpit za lovska strelska tekmovanja, da
pošljejo Lovski zvezi Slovenije rojstne podatke, št. oseb. izkaznice in
katere LD so člani, da jim pošljemo sodniške izkaznice

Strelska komisija LZS

MALI OGLASI

Prodajam boroveljsko polrisanico 16–
–7 × 57 R, komplet z daljnogledom
Hubertus 4 × 32. Ivan Petrič, Plat 14,
62392 Mežica.

Odpeljan je bil iz Njivic pri Radečah,
14. aprila letos lovski terier MAPO,
ostrodak, črn z rjavimi ožigi. Lovske
tovariše prosim, da mi proti nagradi
sporoče morebitno najdbo psa. Vojko
Pohar, Njivice 62, 61433 Radeče.

Izgubila se je kratkodlaka istrijanka,
stara tri leta, v okolici Šentvida pri
Stični, 15. aprila 1972. Najditelja pro-
sim, naj javi na naslov: Zdravko Ver-
čič, 61296 Šentvid pri Stični, št. 130.

Prodajam dva kratkodlaka jazbečarja,
štiri mesece stara, psa in psičko.
Ivan Pintar, Grajska vas 49, 63303 Go-
milsko.

Prodajam mladiče dolgodlake Weime-
rance in male Münsterlandce – le res-
nim lovcem in ljubiteljem psov.
Dr. Radivoje Lazić, 24400 Senta.

Prodajam 5 let starega lovskega terierja
– psa, s prav dobro oceno. Cena po
dogovoru. Alojz Jehart, Čečovje 24,
62390 Ravne na Koroškem.

Prodajam malo rabljeno lovsko repe-
tirkco, češko mavzerico 7 × 66 S. E. V.
H., odlična za večje razdalje. Stane
Jamnik, Na jami 11, 61000 Ljubljana,
tel. 57449.

Prodajam čisto nov daljnogled 8 × 56,
original Jägermeister, tovarne Nürn-
berg, cena 800 din. Štefan Tišler, Par-
tizanska 95, 69220 Lendava, Prekmurje.

Ugodno prodajam dvocevko brezpete-
linko kal. 16–16 in skoraj novo flo-
bertovko kal. 5,6 mm s strelnim daljno-
gledom. Stanko Lapuh, St. Zagarja 25,
64240 Radovljica.

Kupim dobro ohranjeno trocevko:
16–16/7 × 57 R ali 16–16/7 × 65 R ali
16–16/8 × 57 R. Feliks Rozina, Jelše 11,
Šmartno pri Litiji.

Prodajam tri dvomesečne mladiče nem-
ške žimovce odličnega porekla. Dok-
tor Franjo Dolinšek, Poljanska 79,
61000 Ljubljana.

Kupim ohranjeno rusko bokarico kal.
12. Franc Novak, Tomšičeva 1, 68250
Brežice.

Pojasnilo

Vsem lovcem in drugim naročnikom
glasila LOVEC, ki morda 4. 5. t. l. niso
slišali našega obvestila po ljubljans-
kem radiu, pojasnjujemo, da je maj-
ski Lovec izšel z daljšo zamudo zato,
ker papirnica ni dobavila tiskarni
papirja v dogovorjenem roku.

Uredništvo

Foto V. Dariš: Junij v Zadnjici – Trenta, gojitveno lovišče »Triglav«.